

"DRAUGAS"

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
IŠEINAS KAS
ČETVERGAS
MIEŽE
WILKES-BARRE, PENN'A.
314 E. Market St.

KATOLIKŲ METAMS:
Suvienytose V.
In Kanada ir
Rev. A. Staniškytas
4557 Wood st.

APSKELBIMŲ KAINOS ATSIŲKŲ:
Rankraščiams suisti antrasis:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.

Pirmąs suisti ir su visais reikais reikia
kreiptis šio adresu:
"DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman
Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States \$2.00
Canada and other Parts \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders
must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

Metai III.

WILKES-BARRE, PA., 4 GEGUŽIO (MAY) 1911 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

No. 22.

Trečioji Nedėlia po Velyku.

Lekcija. I Pet., II, 11—

9. — Mieliausiasieji, meldžiu
usų, kaip ateivių ir kelei-
nių, idant susiturtumite
suo kuniškųjų pagėdimų,
kurie kariauja prieš dušią;
turėdami jūsų gerą apsiėji-
mą tarp stabmeldžių, idant
tuose daiktuose, kuriuose
jūs apkalba, kaip piktada-
rius, prisiziūrėdami į juos ge-
riems darbams, garbintų
Dievą, aplankymo dienoje.
Bukite tat pasidavę viso-
ciam žmogiškam sutvėrimui
dėl Dievo: Ar tai karaliui,
kaipo prakilniausiam, ar tai
kunigaikščiams, kaip jojo
pasiųstiesiems keršyti
piktadariams, o garbinti ge-
ruosius. Nes taip yra. Dievo
valia, idant gerai darydami,
nutildytumite paikų žmonių
neišmanymą. Kaipo liuosai,
o ne kaip turėdami liuosu-
sų už piktybės uždangą.
Kaipo Dievo tarnai. Vi-
nus paguodokite, brolybė
mylekite. Dievo bijokitės,
karalių garbinkite. Tarnai
bukite paklusnūs ponams
visokioje baimėje, bet ir
geriems ir tykiems, bet ir
nelabiams. Nes tai yra ma-
lonė, jei kas dėl sąžinės
Dievyje iškenčia vargus,
kentėdamas neteisiai.

Evangelija. Jon. XVI, 16

—22. — Anuomet tarė Je-
zus savo mokiniams: Neuž-
ilgo, o jau neregėsite manęs,
ir vėl neužilgo, o pamatysite
mane; jog einu pas Tėvą.
Kalbėjo tad nekurių iš jo
mokinių vienas kitam: Kas
tai yra, ką mums kalba: Ne-
užilgo, o neregėsite manęs,
ir vėl neužilgo, o pamatysite
mane, ir jog einu pas Tėvą?
Kalbėjo tad: Kas tai yra,
kalba: Neužilgo? Nežino-
je, ką kalba. O pažino Je-
sus, jog jo klausiti norėjo,
ar jį: Apie tai klaus-
mėjat tarp savęs, jog pasa-
ciau neužilgo, o neregėsite
manęs, ir vėl neužilgo, o pa-
matysite mane. Ištiesų, iš-
ešų sakau jums, jog jūs
erksite ir raudosite, o svie-
to linksmis, o jūs nuliūdę
site, bet jūsų nuliūdimas
būna džiaugsmu. Moteriš-
kai, kad gimdo, turi nuliūdi-
ti, nes atėjo jos valanda;
bet kad pagimdys vaikėli,
neatmenia savo sopulio
džiaugsmo, jog užgimę
mogos ant svieto. Ir jūs
dabar, tiesa, turite nu-
dimą, bet vėl regėsite jus
linksmis jūsų širdis, o
jūsų linksmybės niekas ne-
ms nuo jūsų.

JUOZAPŲ GLOBŲ.

šventi: vieną 19 d. kovo
mėn., kurią paprastai vadi-
name šv. Juozapo švente, ir
antrą, apvaikšiojamą tre-
čiąją po Velykų Sekmadienį,
kurią vadiname šv. Juoza-
po Globos švente. Pirmojo-
je šventėje gerbiame šv.
Juozapą, kaip Marijos ne-
kaltybės globėją ir V. Jė-
zaus tariamąjį tėvą, antroje
gi, kaip Visuotinosios Baž-
nyčios Globėją.

Popiežius Benediktas
XIV įsteigė šv. Juozapo
Globos šventę, o Tėvas šv.
Pijus IX, 8 d. Gruodžio 1870
m., apskelbė šv. Juozapą
kaipo Visuotinosios Bažny-
čios Globėją.

Šv. Juozapas, ant žemės
gyvendamas buvo globėju,
maitintojumi ir sargu V. Jė-
zaus, tad jis ir dangių buda-
mas nesiliauja buti globėju
ir sargu dvasiškojo Jėzaus
kuno ant žemės, Jojo Baž-
nyčios. Ir kaip anį Egipto
Juozapas buvo palaiminimu
Putipharo namams ir išgel-
bėjo milijonus egiptiečių
nuo bado ir mirties, taip šis
šv. Juozapas yra palaimi-
nimo šaltiniu visai krikščio-
nijai, gindamas ją nuo dau-
gybės nelaimių ir aprūpin-
damas ją gausiomis nuo Die-
vo malonėmis.

Šv. Juozapas būdamas
Visuotinosios Bažnyčios
Globėju yra taip-pat globė-
ju ir kiekvieno iš mūsų sky-
rium. Viešpats Jėzus, savo
kudikystėje, gresiant ko-
kiam norint pavoju, glauz-
davosi prie Juozapo ir Ma-
rijos. Dievas į šv. Juozapą,
pasizūdavo savo Aniuolą,
kad jį persergėtų ir pamo-
kytų, kaip išvengtį pavojų.
Bažnyčia — tai tolimesnėji
Kristaus gyvenimo ant žemės
tąsa, kaip Jis Pats pa-
sakė: "Šitai Aš esmi su ju-
mis iki svieto pabaigai". Die-
vas Bažnyčiai pavojuje e-
sant, taippat šv. Tėvui įkvė-
pė: "eikie prie Juozapo,
kreipkies prie jo, kaip Baž-
nyčios globėjo, jieskok per
jojo užtarymą pas Mane pa-
gelbos ir kaip jojo įsai Kudi-
kio Jėzaus gyvastį nuo pa-
vojaus išgelbėjo, taip savo
globa pridengs ir Bažny-
čią".

Kiekviena tad savo gy-
venimo pavojuje su pasiti-
kėjimu prie šv. Juozapo
kreipkimės. Te. jojo dory-
bės: nusižeminimas, paklus-
numas, kantrumas, širdies
tyrumas, būnie mūsų gyve-
nime sekimo pavyzdžiu, var-
guose suraminimu ir para-
ginimu; jo globa te saugoja
mūsų gyvenimo karėse, o
ypač mūsų mirimo valando-
je.

Bažnytines Žinios.

Vilniaus seminarijoje.

Kvotimai į dvas. Vilniaus
Seminariją bus šiais me-

tais: balandžio 18 ir 19 d. ir
birželio 11 ir 13 dieną. Pra-
šymus priima seminarijos
rektorius. Paduodą prašy-
mus turi paduoti drange
krikšto metriką ir paliudiji-
mą apie išėjimą bent 4 klesų
mokslo.

**Vilniaus vyskupijos kuni-
gų permainingos.** Kun. Ad. Ku-
leša, Vilniaus labdarių
draugijos kapelionas, pas-
kirta Vilniaus šv. Dvasios
parapijos klebonu vieton at-
sistačiusiojo dėlei senumo
kun. kan. Ant. Daniševs-
kio; labdarių draugijos ka-
pelionu paskirta Aušros
Vartų kamendorius kun. J.
Sienkivič.

Kunigo iškėlimas. Vi-
daus reikalų ministeris įsa-
kė Kauno vyskupui iškelti
Kužių kleboną kun. Sadaus-
kį kiton kurion parapijon,
grynai katalikiškon, dėlei
jo neprielankumo prie sta-
tiatikių tikėjimo.

Iš Žemaičių kapitulos.
Šiomis dienomis patvirtinta
jau ir svietiškosios vyresny-
bės kun. kan. Jonas Macu-
levičius — Žemaičių semina-
rijos rektorius — Žemaičių
kapitulos pralotų; kun. Juo-
zas Skvireckas, Žemaičių se-
minarijos profesorius, — Že-
maičių kapitulos kanaunin-
ku. Kun. kan. Borovskio pa-
skyrimas į pralotus ir kūr.
Žongolavičiaus į kanaunin-
kus — nepatvirtinta.

Nuoširdžiai sveikindami
abu naujuosius Žemaičių ka-
pitulos narius, plačiau apie
judviejų nuopelnus, kaip
lietuvius veikėjus ir katali-
kų kunigus, nekalbėsime,
nes Lietuvos visuomenė ir
taip gerai jie yra žinomi.
Ypač apie kun. pral. Macu-
levičių-Maironį kas iš lietu-
vių nėra girdėjęs, kas iš mu-
sų jo kupinomis poėzijos ir
tėvynės meilės eilėmis nesi-
gerėjo? Kun. kan. Skvirec-
kas taip-pat plačiai žinomas
savo raštais: "Pijus X Po-
piežius", "Šv. Povilas A-
paštalas", "Evangelija ir
Apaštalu darbai". Bet svar-
biausias jo darbas, kuris
bus jam amžinuoju pamin-
klu, yra naujas Šventojo
Rašto vertimas, kurį jau
pradėjo leisti kauniškė "Šv.
Kazimiero draugija".

Tat, Sveiki, darbuokitės
garbingoje Žemaičių kapi-
tuloje Šventosios mūsų Baž-
nyčios ir mylimosios tėviš-
kės naudai!

Iš Lietuvos.

Papilė (Šiaulių pav.). Ko-
vo 4 d. nuvažiavau Papilėn,
užėjau "Saulės" sk. skai-
tyklon. Matau bežiurįs pro
langą knygų išdavėjas vie-
nui vienas. Paprašiau duoti
kokį nors laikraštį paskai-

tyti. Duoda "L. Uk." — Tu-
riu, duok kitą — "Viltį",
"Liet. Žin.". Girdi, nėra:
"Viltį" turi pirmininkas, o
"Liet. Žin." išdininkas. Pa-
sirikau tiksliai knygą ir išė-
jau. Manau sau vienas, kur
tie žmonės? Ar-gi aludėje,
pilnos — pilnutėlės. Girdė-
ti, kad knygyną žadama už-
daryti.

Antazava (Zarasų pav.).
Vasario 26 d. buvo Antaza-
vos skolinamai taupamosios
kasos susirinkimas. Iš me-
tinio pelno likučių sueiga
nutarė siųsti 10 rub. Turkes-
tanam nukentėjusiems nuo
žemės drebėjimo, 100 rub.
paskyrė Antazavos bažny-
čiai pataisyti, 100 rub. —
Dusėtų ir Maskvių pade-
gėliams, 25 rub. — Rakėnų
padegėliams. Be to visiems
banko nariams padegėliams
dovanota "metinės paluka-
nos".

Jau praėjusiais metais bu-
vo nutarta metiniame susi-
rinkime įtaisyti žemdirbys-
tės įrankių ir dirbtinių tra-
kų krautuvę, bet iki šio
tokios krautuvės nėra.

Simnas (Kalvar. pav.).
Čia buvo žadama įkurti "Ža-
grės" skyrius. Žadėjo tai pa-
daryti "Žiburio" skyrius
Dzukijoje, bet nepavyko.
Matai, mažai buvo surinkta
pajų. Kriokalauskio skyrius
dėl tos priežasties pasiim-
dinėjo atgal sudėtus rank-
pinigius, bet pridėjo pirki-
ti pajus.

Plungė (Telšių pav.).
Čia atsidengia Vartotojų
Draugija. Geros kloties!

Telšiai. Kovo 1 d. pasi-
mė mūsų Vartotojų Draugi-
ja. Gyvavo keletą metų, bet
paskui pradėjo visi sąnariai
bėgti... paliko tiksliai pir-
mininkas ir keletas narių.
Prekės budavo visados ge-
ros, apsiėjimas taipogi pa-
togus — nesulyginti su ki-
tonis krautuvėmis. Pasili-
ko da keletas "lietuviškų"
krautuvų su lenkiškais pa-
rašais, arba pusiau lietuviš-
kais.

Dusėtai (Zar. pav.). "Blai-
vybė" uždengė. Skyrius ga-
na gerai gyvavo. Net nutar-
ta buvo statyti arbatnamis,
kur but galima buvę ir va-
karai taisyti. Tam tyčia bu-
vo nupirktas ir suvežtas vie-
ton namas, bet kilus vai-
dams tarp blaivininkų val-
dybės ir klebono dėl vietos
namams — viskas suiro ir
taip liko iki galo. Kad but
buvęs ir toliau Dusėtuose
kun. Razmus (jį perkėlė į
Triškius, Šaul. pav.) ir ne-
butų buvęs uždengta drau-
gija, bet vėl viskas pasitai-
sė, nes jo trisus buvo ir pir-
ma įsteigta "Blaivybės" sk-
skyrius. Jis gerai mokėjo
pritrūkti žmones, ypač jau
nuomenę. Neteke jo ne vie-
nas nustojom gero patarėjo

ir gal ne vienas pradėsime
"barankoms groti".

Rudamina (Kalvarijos
ap.). Šiame dzūkų kampe-
lyje žmonės gyvena daugia-
sia vienasėdžiais, kas yra
labai pagirtina. Bet bloga
tai, kad rudaminiečiai mėg-
ta gėrti, o apsvietimu nela-
pilnos — pilnutėlės. Girdė-
ti, kad knygyną žadama už-
daryti.

Stumbriskis (Panevėžio
ap.). Valsčiaus raštinėje
buvo sueiga. Svarstyta apie
pagilimą Pivės upelio ir
apsausinimą aplinkinių ba-
ly. Tam tikslui reikalinga
apie 26,000 rublių. Valdžia
duotų 20,000 rub., tik nori,
kad atlikusių 6,000 rub. su-
dėtų tie sodžiai, kurių bus
nusaustintos balos. Nusau-
sinimas labai būtų geras
dalykas, bet valstiečiams,
kaip matyti, jis nelabai te-
rūpi.

Gelgaudiškis (Naumiesčio
ap.). 31 kovo čia buvo gais-
ras: sudegė dvarininko Ko-
maro mūrinis tvartas. Tame
tvarte buvo atskirtas
kambarėlis, kuriame ker-
džius šutindavo kiaulėms
jovai. Užkūręs ugnį, jis iš-
ėjo, o kad kaminas buvo ble-
kinis, tai ugnis per šoną ka-
mino išigriebė prie šiaudų
ir akimirksnį pradėjo deg-
ti visas tvartas. Tuoj atve-
žė gesinamąsias mašinas,
bet jos pasirodė netikusios
ir jomis labiausia pasinau-
dota tik po ugniai laistyti
ruksiančius nedegulius.
Tvirtė sudegė 4 kiaulės, ver-
tos daugiau 200 rub.; kitos
išleistos, taipgi išleista ir
100 suviršum avių. Du žings-
niui nuo tvarto stovi mokyk-
la. Mokytojai išsikraustė su
visais savo rakandais, bet
mokykla išliko dėlto, kad
murinė ir dengta čerpėmis.
Didžiausia laimė, kad ir
tvartas buvo dengtas čerpė-
mis, nes kitaip su dūmais
butų nuejusios visos bažny-
tinės trošos ir gyvenimai
visų oficialistų ir kumečių,
kurie gyvena pakalnėje.

Vidiškiai (Ukmergės ap.).
Retai kur galima matyti to-
kioj gražioj vietoj miestelį,
kaip čia. Per vidurį — plen-
tas. Iš šalių puikus lietuvių
namai. O čia į priekį —
nauja liudies mokykla, tik
pereitą rudenį pastatyta —
užbaigta, kuri dabar pilna
pilnutė lietuvių bernelių,
mergelėlių... Mokinas, lavi-
nas. Ukininkai džiaugiasi ir
su dideliu noru leidžia savo
vaikus mokyklon, sako, mo-
kytojas puikiai mokina ir
gerai auklėja. Yra čia audi-
mo mokykla, kaip retai kur.
Čia taipgi keletas lietuvių

čių mokinas. Toliau dvi alu-
dės monopolis, keletas smu-
klių, sankrovėlių ir t.t. Ten
toliau graži mūro bažnyčia,
o dar toliau į pakalnę — upė
Šventoji... Už Šventosios
placiai išsiplėtęs šilas-pušy-
nas, kur vasaros metu ma-
lonu pakvėpuoti grynų ska-
nių oru... Puiki tai vieta,
o taip ji užmirštama. Žmo-
nės pusėtinai šviesūs, bet...
nedarbštūs, nes čia dar nei
vieno nebuvo lietuvių vaka-
ro. O gal tai dėlai stokos
inteligentų! Labai čia pagei-
daujamas lietuvių vakarė-
lis! Iš visur lengva priva-
žuoti ir t.t.

Taujėnai (Ukmergės ap.).
Miestelis nedidelis. Bažny-
čia labai maža, reikėtų para-
pijonims rūpintis didesnės
bažnyčios.

— Rengiamo inkurti
"Blaivybės" draugiją.

Lukonis (Ukmergės ap.).
Šiame sodžiuje ūkininkai la-
bai tamsūs, laikraščių ir
knygelių neskaito, taipogi
savo vaikų nemokina. Už
tatai jų sūnūs, išskiriant
pykių rūkymą, langų dau-
žymą, šunų naktiniais lody-
mą, nieko geresnio nežino.
Laikas būtų jau susiprasti.

Saločiai (Panevėžio ap.).
Mūsų miestelis stovi ant
Mušos upės krašto. Čia yra
"Blaivybės" draugijos sky-
rius. Laikraščių į Saločius
ateina apie 55 egz.

Saločiai (Panevėžio ap.).
Mūsų miestelis stovi ant
Mušos upės krašto. Čia yra
"Blaivybės" draugijos sky-
rius. Laikraščių į Saločius
ateina apie 55 egz.

Stetiskiai (Panevėžio ap.).
Nedidelis arti miesto so-
džius, bet pasižymėjęs tuo,
kad jame apsvietimas žy-
niai pakilęs. Ateina čia net
keletas laikraščių. Veik visi
vaikiniai ir merginos rimti
blaivininkai ir dori žmonės.

Čedasai (Ežerėnų ap.).
Kun. klebono Kuzmicko pa-
raginti, 1910 m. pradėjome
statyti mūro bažnyčią, kuri
apkaifuota 75 tūkst. rub.
Kadangi dvarininkai prie
statymo neprisidėjo, tai pa-
sirodė, jog parapijai savo pi-
nigais sunku pastatyti tokia
bažnyčia. Todėl 1909 m. kle-
bonas išsivienijo leidimą
rinkti aukas po visą Kauno
guberniją ir išsiuntinėjo pa-
rinktus vyrus, kurių skai-
čiuje buvau ir aš.

Atvykus mums Ukmergės
apskritin, Olij sodžiuje 4
vasario urėdninkas Sacko-
vas su sargybiniais mus
areštavo ir nuvarė Anykš-
čiuosna pas antstolį. Bet
antstolis, perskaitęs mūsų
popieras, mus tuojau palei-
do.

Ko urėdninkas norėjo —
nežinome.

Naujieji Šventėnai (Vil-
niaus gub.). Pas mus privi-
so daug vagių. Štai 8 kovo
naktį (s. st.) vagis apkraus-
tė geležinkelio sargą Suba-
tavičių. Išnešė visus drabu-
žius, beliko vargšui tik
marškiniai ant pečių.

Spirakiai (Panevėžio ap.).
Pas mus "gražių" pasilinks
minimų yra daug: jie būna
namie, karėmose, ant ke-
lio, o kartais ir miške. Štai
vienas "gražus" pavyzdys:
Važiuoja jaunikaitis prisi-
pirkęs visokių daiktų savo
vestuvėms. Štai atranda pa-
kelėje miške jaunystės drau-
gus, šilanečius prie ugnies
ir ragaujančius iš buteliuko
po burnelę. Jaunikis bega-
lo mudžiuges savo draugų
gudrybe, išsiima buteliuką
ir sėdasi su jais drauge.
Žmogui nedaug reikia — po
vieną, po kitą gurkšnėlį ir
apėmė saldus sapnas. Neži-
nau, kiek laiko "gegužynė"
tesėsi, tik teko girdėti, kad
vargšą jaunikį ant rytojaus
vos atšildė, o per savo vestu-
ves reikėjo šluobuoti, nes la-
bai nuskrudinęs dirštus.

Skapiškis (Ežerėnų pav.).
Mūsų apylinkėje ūkininkai
labai dejuoja su pašaru.
Daugelis jau perka, bran-
giai reikia mokėti. Birkavni
šieno mokama 5 rubliai, ir
tai nelabai kur gal gauti.
Už javus taip mokama: ru-
gių pudas 65 kap., avių 60
— 65 kap., miežių 65 kap.,
kviečių 95 — 100 k., bulbių
23 — 25 k.

Pušalotas (Pan. pav.).
Nuo senų laikų pas mus yra
įvykęs labai papeiktinas pa-
protys tarp mergaičių.
Nekurios mergaitės, gau-
turingų gspadorių dukte-
ris, šventavakariais arba
turgavakariais labai tankiai
prilanko aludes, ypač Miše-
leibos. Tenai jos maulia
gerokai alutį, pridėdamos ir
ne maž degtinės. Pasekmės
baisios: papiktinimas krikš-
čionių ir žydų — tankiai jos
apsirijusios ir savo maldai-
knyges palieka aludėse,
miestelyje, ar pakelyje gali-
ma rasti skareles jų arba ry-
šelius, o namon parneša aša-
rėles savo gimdytojams: tan
kiausiai tokios mergaitės
palieka nuvainikuotos.

Labai gailu, kad tėvai
taip nežiuri savo dukterų.

Radviliškis (Šiaul. pv.). Už
pernai rudenį išėjęs į viena-
sėdijas Korų sodžius šį pa-
vasarį sulaukė pašalpos
triboms persikelti, bet ne
visi. Gavo tik tie, kurie
turi žemės 9 dešimtinų,
devyni gyventojai, o iš viso
gyventojų apie 40.

Kaunas. Mokslo vyresny-
bė nepatvirtino Kauno
"Saulės" kursų lotinų kal-
bos mokytojais, kaip netu-
rinčius tam tikro "cenzo",
kun. kan. Prapuolenio ir
kun. kan. Skvireckio. Taip
vienas, taip kitas yra baigę
Dvasišką Akademią. Ir dar
permažas cenzas. Keista!

Nepatvirtinta taip-pat tu-
pačių "Saulės" kursų kape-
lionu kun. Marma.

Minsk. Rūpesčiais žino mo pašytojo prof. Ruščio iš Vilniaus — Minske surengta dailės paroda, be lenkų dailininkų dalyvauja joje lietuviai, žydai ir rusai. Iš lietuvių veiklų išstatyti parodoje keli paveikslai p. A. Žmuidzinavičiaus ir 4 paveikslai Čiurlionio.

Veisijai (Seinų pav.). Keletas metų atgal vietinėje bažnyčioje buvo pakilę dideli vaidai tarp lietuvių — liaudies ir aplenkusių — bajorgalių. Susipyko dėl pamaldų. Dabar pamaldos esti kas savaitę lietuviškai ir lenkiškai. „Lenkų“, žinomas daiktas, čia visai mažai, svarbiausia gi miestelėnai — elgetos. — Miestelį yra teismas, pačta, mokykla (mokytojas aplenkėjęs), vaistinė, keletas krautuvų (tikta viena „palioko“ rankose, su lietuvišku parašu, kitas gi valdo žydėliai); girtuokliavimo įstaigų taipogi netruksta. Šalip miestelio stovi apgrūvę senobiniai rumai.

Meliniai (Pan. pav.). Čia buvo toks atsitikimas. Pas vieną ukininką buvo susirinkę jaunimas. Pas tą ukininką buvo caro paveikslas. Gal kas ir pasijuokė, gana to, kad kas tai ant rytojaus pranešė policijai. Gir di, J. B. rodes carui špiga. Atvyko policija, sustatė pro tokolą; buvo ir pristavas. Spiriami buvo visi pripažinti, kad taip buvo daroma. Pavadė teismas.

A. a. Mykalojaus Čiurlionio laidotuvės. Kovo 30 d. brangus Lietuvai karstas su a. a. Mykalojaus-Kastano Čiurlionio kūnu atvežta Vilniui, gi kovo 31 d. 10 val. rytą nulydėta iš geležinkelio tiesiai į Rasos kapines. Lydėjo kun. dek. Jarulaitis, b. V. Dūmos atstovas. Paskui karstą ėjo nemažas lietuvių būrys, kuris kapinėse dar padidėjo, nes daugelis pavėlavo.

Kun. Jarulaičiui Rasos koplyčioje, atlaikius gedulį pamaldas ir šv. mišias, kūnas užkasta žemėn, gražiam kalnelyje, tarpe pušelių. Kūną nešė, atsimainydami vilniečiai lietuviai inteligentai.

Pas kapą griaudingai prkalbėjo pirmas — kun. Jarulaitis, pats apsišvėręs ir visus pravirgindęs, daugelis net vyrų verkė; kalbėjo dar: A. Žmuidzinavičius, Liet. Dailės Draugijos pirmininkas — Draugijos vardą palydėdamas pagarbos ir gailystos žodžiu mylimąjį draugą; F. Ruščys, žinomas lenkų dailininkas — lenkiškai; pagalias Liudas Gira, kaipio rytietis, tam didžiam jam rytiečiui džiūku taip pat tarė pagarbos žodžius.

Ant kapo padėta vainikai: 1) puikus liaurų vainikas su dideliais kaspainiais — naminiais džiūkiškais audimais: „Dvasios galiūnui ir draugui — Lietuvių Dailės Draugija“; 2) rūtomis papuoštas „Dailės milžinui — Vilniaus „Rūta“; 3) „Nuo žmonos, dukters, tėvų, seserų, brolių“; 4) „Brangiam dailininkui — Vilniaus lietuvaitei“; 5) „K. Čiurlionui — Varšavos lietuviai“; 6) Vilniaus Dailės draugijos vainikas trimis kalbomis: „Savo įsteigėju — Čiurlionui“; 7) „F. Ruščys — Czurlanisowi“; 8) „Mistrzowi — Wzrowlecie“ (nežinia kieno).

Čiurlionio paveikslų paroda. Tuoju po V-sios Liet.

šios parodos uždarymo, žadama Vilniuje surengti atskirą visų a. a. Mykalojaus-Kastano Čiurlionio paveikslų parodą.

Vabalninkas. Kaip yra žinoma, vabalninkėnai labai mėgia naminių alų. Vidutiniškai apskaitant išeina kiekvienam į metus po 10 kibirų. Ne ką daugiau ir Vo kietijoje geriama. To pasekmės labai liudnos.

Kas už vis blogiau, kad ir jaunajai kartai indiegiama tie patys inpročiai. Dar ant rankų nešiojamas kūdikis, jau godžiai gerai alų. Labai sunkus darbas mokytojiui, norinčiam paraginti vaikus į blaivybę. Stebėtinas dalykas. Musų tėveliai šiaip jau labai laisvai kūdikius augina. Ką tie nori, tai ir daro. Tik jeigu vaikas mokytojaus intekme atsisako alų gerti, gauna aštriai barti, „Ką čia, jūs niekus praismanote“ sako. Žinoma, negi visi taip gudriai elgiasi. Bet galui tikrai sakyti, kad dauguma.

Panevėžys. Nors ir pavaris, bet šaltis nesiliauja, šiaurės vėjas kad švilpia, tai švilpia. Daugumos ukininkų daržinės jau visai tuščios. Žmonės dejuoja ir rūpinasi, kaip čia reiks išmaitinti gyvulius, kad pašaras labai brangus. Už šieno birkavą mokama nuo 5—7 rub., o ant rinkos, perkant kitkelms dar brangiau išeina. Už birkavą šiaudų mokama po du rub. ir daugiau. Šienas brangus dėlto, kad visi mažai jo teprišienavo pernai; pievos visai buvo neželę; o kaip šienas brangus, tai ir šiaudų kaina pakilo, nors jie pernai ir pusėtinai užderėjo. Šiomet rugiai iš po sniego nurodo neblogai, anot senų ukininkų, bet ar nepakenks jiems pavasario šalčiai?

Kupiškis. Ukm. ap. Musų apylinkės daugeliui sunku šiemet su šienu ir šiaudais. Mokama šieno 1 birkavui 5 r. 50 k. (būna ir pigiau). Pamatęs, jog žmonės reikalauja edėsio galvijams, vienas Kupiškio miestelio sankrovininkas K. parsitraukė šieno iš Rusijos, tai pas jį, sako gaumama birk. šieno po 4 r. 50 k. Sako, šienas neblogas, edamas.

Daugelis pamatęs, jog šienas brangus, pradėjo pirkties avižas, kurios dabar nebrangios — po 60—70 k.

Lepšiai. Panev. par. Gan turtingo ūkininko Ž. sūnus, begirtuokliaudamas, prisivertė to, kad net pasiryžo eiti vogti. Na, ir įlindo kaimyno gurban. Bet nepasisekė, kaimynas, pajutęs vagį, sujudojo šeimyna. Bet vagis išbėgo neįsėjusiomis; nubėgęs į kito ukininko trobą, įlindo per stogą ir lubas gurban ir pasislėpė. Vyras kaip tik, apstoję tą gurbą, ir pradėjo ieškoti vagies, — gi ir atrado vargšą užsikasusį mėšle. Suėmė. Indavė policijai.

Rokiškis. Kad apniko mus „marnos ir noglos vainos“, tai ir dabar nepaleidžia.

Skuodas. Telš. aps. Pereitą savaitę policija susekė čia arkliaivių organizaciją. Ylakių miestelyje suėmė ir tos gaujos vadą K. iš Mosėdžio, kuris jau treji metai kaip slapstėsi; toji gauja labai gudriai veikusi kuone visame Telšių apskrityje, net ir Latvijos pusėje turėjusi savo agentus; pasirodė, kad prie arklų vogimo

prisidėdavusios net ir moteris — minėtojo K. pati jau užtai sėdi kalėjime; apkaltinimų ir kaltinamųjų jau ir skaičiaus nebežinoma; rasi dabar bent kiek sumažės arklų vogimas mūsų apylinkėje.

Karšinauka. Panev. apsk. Dvi merginos ir viena gyvūnė išvedė čia netikusią maudą — sveikinti vaikus, kai kurio vardadienis. Kad sveikintų žmoniškai — tai tuščia jo; bet dabar štai kaip tai daroma: išpuošia visokiais „gražumynais“ eglelę, o vidumaktį neša ją pas tą, kurį norima sveikinti, ir tokiuo „iškilmingu“ būdu kelia iš miego. Už tokį „pasidarbavimą“, žinoma, vaikas su „dėku“ neapsieina: reikia ir baltakės ir ko kito. Tos komedijos daromos ir gavėnijoje. Štai į vienasėdį L. už pusantro varsto nuo Karšinaukos ėjo tos merginos su tokia pat „iškilme“ naktį prieš šv. Kazimiero ir Juozapo dienas. Nepabojų net ir purvyną ir šlapumą.

Lenkų teatras. Sekmadienį lenkų teatras Vilniuje buvęs bent sykį kimšte prikimštas. Tai retai Vilniuje atsitinka. Kas gi tokio buvo? Ar kokį įžymų veiklą statė, ar kokie garsūs artistai vaidino, ar gal kokiuo dideliu tikslu vakaras buvo statomas? Visai ne. Vaidino kažkiokią paprastą prancūzų komedijėlę (vertimas), vaidino tie patys artistai, žodžiu sakant, visa buvo kaip paprastai. Viena tik buvo nepaprastai: išanksto buvo pranešta, kad artistės vaidinsiančios apsitaisiusios naujos mados jupomis kelnaitėmis iš Alšvango sankrovos. Tat ir prisigrūdė bent sykį pilnas teatras. „Kur. Wil.“ gan plačiai aprašydamas kiekvienos artistės kelnaites ir jomis pasigėrėdamas teisingai sako: „taigi ne prancūzų autoriai, ne mūsų scenos artistai, bet p. Alšvango buvo vakaro didvyriai. Juokina, ar liūdina drauge, kad scena taip nusizėmina, kad sustinka būti reklama gudriam sankrovininkui.“

Kapčiamiestis (Seinų pav.). Aplinkiniai gyventojai skursto po senobei. Amerikon „važiuoja, kiek galėdami... ir jauni ir seni. Vienasėdžių da nesigirdėti. Tikta viena linksmesnė naujiena — čia ketina įkurti „Vartotojų draugiją“.

Nemunaitis (Trakų pav.). Musų miestelis ilgą laiką buvo prisidengęs lenkiškomis plunksnomis. Bet virto kiti laikai, atvažiuo kun. Baltuška ir pradėjo iš tautiško miego kelti. Jau rengiami lietuvių vakarai, jau turime lietuvišką krautuvę (gal Vartotojų draug. Red.), kur viskas švaru, mandagu. Sausio 9 d. susitvėrė čia „Blaivybės“ draugija, o neužilgo žada atsidaryti arbatnamis. Aludės gi ir kitos panašios įstaigos bus uždarytos. Kun. Baltuška visur platina apšvietimą.

Miesto mokyklos Kauno gubernijoje. Miesto mokyklas turi jau šie Kauno gubernijos miesteliai: Skuodas, Biržai, Utena, Jurbarkas. Dabar tokių pat mokyklų prašo dar kiti miesteliai: Viekiškiai, Šančiai (Kauno priemiesčiai), Kėdainiai, Jonava, Joniškis ir Naumiškis (Res. ap.). Rokiškietis reikalauja

ja gimnazijos. Esamosios miesto mokyklose, gyventojams reikalaujant, įvedamas naujųjų kalbų mokymas. Visa tai aiškiai rodo, kad švietimosi troškimas vis giliau išsiskaidė mūsų Lietuvoje.

Inspektorius II rajono Kauno gub. išsiuntinėjo liaudies mokytojams aplink raštį, kuriuo praneša, kad šią vasarą bus Panevėžyje pedagogiški kursai, Joganiškėly ūkio, o Vilniuje dainavimo ir muzikos (regentiški) kursai. Kas nori dalyvauti kuriuose nors kursuose, tas tegul praneša apie tai inspektoriumi. Paskui „Mokyklų taryba“ direkciijoje spres, kam išduoti pašalpas ir ką siūsti ir tuos kursus.

Tuo-pat aplinkraščių pranešama mokytojams, kad Kl. Sk. elementorius „Kas skaito, rašo — duonos neprašo“ leistas mokyklose vartoti.

Audimo mokyklos. Kauno gubernatorius leido kauliškės ūkio draugijos Ukmergės ir Šiaulių skyriams įsisteigti audimo dirbtuves — mokyklas. Pastoti į tas mokyklas gali visi, be skirtumo mokslo, tikėjimo ir tautos, nors pirmenybė duodama apylinkės valstiečiams. Mokytojus tvirtina gubernatorius. Mokymas — rusų kalba.

Plūčiai. Pan. ap. Plūčių sodžius, nors arti miesto, bet žmonės lietuviai, taip vyrai, vaikai, taip mergaitės, myli savo kalbą ir anaipol ne niekina jos, kaip, pav., kai kurie molaniečiai daro, nors jie kur-kas toliau nuo miesto gyvena. Plūčiuose gi ne žinau, ar yra nors vienas toks lietuvis, kurs mokėtų ir kalbėtų lenkiškai ar kaip kitaip. Kad ir moka kuris sėtimą kalbą, bet bereikalo jos nevartoja, dagi ne nesididžiuoja“ tuo, kad moka. Tai tik nedailu, kad mūrai, vis vyrai, bešnekdami lietuviškai, per daug „moksliškų“ žodžių vartoja, kaip antai: „immeno“, „obezateln“, „kak sleduet“, „napriemer“, „naprasno“ ir tiems panašius. Istikrųjų ima juokai, girdžiant plūkiečių kalbą su šitokiais barbarizmais, dažnai dagi ne vietoje ištartus.

Biržai. Beveik pačiame miestuko viduryje yra balai, kurią praminė buvusio Biržnos antstolio vardu „Ostroumovo ežerą“ nekas kitas, kaip nabaštiko ministro Plėvės tėvas. Pereitą rudinį katalikų parapija pasirūpino dalį tos balos išdžiovinti, priveždama žemę, ir beveik visą parapiją pripilinėdą dalį užlygiu; bepaliko tik ta balos dalis, kur turi tėtis gatvė. Matosi, kad ir šitą dalį užlyginti pasirūpino nežinoma išmintis. Kada, sniegui sutirpus, policija įsakė varlyti gatves, mėslą į kudrą veža ir verčia ton balon. Kad policija leidžia tai daryti, reikia tik stebėtis. Jau dabar, saulei kaitinant, čia iš tos balos baisi smarvė, kas bus vasara?

„Viltis“

Visiškas beprotis.

— Vienas dėlei manęs prakišo turtus, antrasis nušiovė dėlei nelaimingos meilės, trečiasis iš nusiminimo iškeliavo į Afriką.

— Dabar taigi tau reikia linga visiškai beprotis, kuris su tavim ir apsiavėtu.

Korespondencijos.

BALTIMORE, M. D.

23 d. balandžio švento Jurgio dr. apvaikščiojo savo patrono šventę eidami išpažinties visi šanariai, tik gaila ir negražu, kad ne sykį ėjo prie komunijos, in corpore. Dauguma narių, kurie neturi uniformos, tai visi be jokių kukardų išryto prie komunijos, o karėiviai — apie 21 narys — per sumą, kas gražiai atrodė. Ir neturintieji uniformos galėjo palaukti sumos ir iškilmingiau apvaikščioti savo Patrono šventę. Dabar atrodė, kad tik tie 21 karėiviai — tai visa draugija. O čia ji turi 100 narių.

Per pamokslą kunigas apsakė visus švento Jurgio kentėjimus, kokius tik pagonys išmislijo dėl jo, ir kaip jis, kaip tikras Kristaus karėivis, viską iškentėjo ir priešą pergalėjo. Sykiu klebonas pagyrė švento Izidorio Artojo draugiją, kad ant savo mingo nutarė nedalyvauti S. L. A. Seimo parodoje ir draudė kitas katalikiškas draugijas, kad neitų į tą parodą sykiu su tais, kurie visados persekioja bažnyčią, ir katalikišką tikėjimą išjuokia, nes netinka katalikams pagražinti jų parodas, savo dalyvavimu, rodos, paastrinti jų begėdiškas pašaipas. Jeigu-gi kurios draugijos dalyvau, tai užsitrauks ant savęs pažeminimą katalikiškos visuomenės. Žinoma, užtai nekurię pradėjo, atstatę ketures, pūrkišti ant kunigo; kad jau, esą, viskas surengta, kaštai panešti, tai tadą viską ardo, negalėjo, girdi, seniau drausti. Man bet rodo si, kad kun. J. Lietuvnikas niekad nepatarė su bedieviais bendrauti, bet liepė jų šalintis, niekad jų neklaušyt; dar tą patį atkartoją. Kad musų katalikai, neskaitydami katalikiškų laikraščių, duodasi bedieviams už nosies vedžiot, tai niekas nekalta, tik patys.

Kadą tik būna kokie Kurėjų vaikų su katalikais aptarimai, vis drebia katalikams į akis, kad tamsūs kunigų pasekėjai. Katalikai buna įžeisti, bet apsimeta nieko nesuprantą ir by kokiam laisvamanėliui atėjus ant katalikiškos dr. mitingos ir užkvietus vardan tauros ant laisvamanių parodos, visi tik patvirtina ir seka paskui savo niekintojus. Mažai kas svarsto ar tinka katalikams ten buti ar ne. Nežino turbūt, kad katalikai daugiau veikia tėvynės gerovės ir kultūros labui. Ne vieną negali užginti kas musų tėvynėje nuveikta katalikiškų draugijų. Be draugijų lietuviai katalikai turi milžinišką S. L. R. K. A. viši skaitlingai privalo į jį rasyties.

J. K.

ROCKFORD, ILL.

Šitas miestelis yra gana gražus gamtiškai ir talpina savyje 45 tūkst. gyventojų. Čia visur šaligatvės medžiais apdosintos, kurie vasaros laike savo gražiai žaliuojančia išvaizda žadina žmogaus jausmus.

Lietuvių čia randasi ir jau būrelis, bet jie pasidalinę į skyrius: katalikai, laisvamaniai ir socialistai. Pastarieji neprigulinius prie jų vadina „tamsiais“. Mat jie „apšvietimą“ semia iš „Ke-

leivio“, kurį jie laiko už didžiausią apšvietos įstaigą. Tai mat kokių čia yra žmonių su kokiomis nuomonėmis. Net pats „Keleivis“ 15-tam num. savo apžvalgoj iš jų juokiasi, bet jie to nesu-pranta; sako: „jeigu laikraštis neužganėdina (skaitytojų) reikalavimų, tai jis jų netenka“. „Keleivis“ gerai žino, kad savo skaitytojus geriausia užganėdina rašydamas apie kunigus, bažnyčias, tautininkus ir tėvą Kapuciną.

Dagi-ka.

READING, PA.

Jau nuo kada skaitau „Draugą“, o nei sykio nemačiau žinių iš musų krašto. Taigi, nors menkai moku be-taip musų miestą ir lietuvių gyvenimą jame nupiešti.

Reading'as nelabai didelis miestas, bet gražus ir oras sveikas, visada jį atšviežina daugybė medžių, prisodintų gatvėse ir skveruose. Vasarą po tų medžių šakomis, žmonės randa patvies už labiau atsakantesnio darbo, tai yra: pikio, spato ir kitokių įrankių, o ne vaidinti teatrus.

Su darbais pas mus ne-pergeriausia, kiekvienas bet, jeigu nelaidokauja, gali padaryti gerą gyvenimą. Bėda tik, kad rimtų žmonių musų tautiečių tarpe taip mažai, kaip ir nieko, o prie daugumos gėda ir prisipažinti. Nei jiems rupi bažnyčia, nei parapijos reikalai, nei prie draugijų prigulėti... Saluoninkas — jų viešpats, smūklė — jų maldnamis, o rudis su švyuke — jų dvasiškas ir kuniškas penas. Sakau ir kuniškas, nes ne vienas viską praleidęs karčemoje, neturi nei valgio už ką nusipirkti. O apie knygu ar laikraščių skaitymą tokiems nei neužsimink. Gir di, ar skaitymu gyvi busime.

Su tokiais tautiečiais ir apšviestiesmieji, žinoma, ne ką gali padaryti. Stengiasi jie suorganizuoti juos, ir draugijas suiraukti, bet, rodosi, daug dar ims laiko, kol Readingo lietuviai supras organizavimosi naudą. Kol kas draugijos nespės užsimegzti, ir tuoj pairs. Tik viena šv. Antano iš Paduos pašelpinė draugija laikosi: turi į 40 narių ir \$1000 kapitalo. Gyvuoja dar ir S. L. R. K. A. 49 kuopa, tik visai mažai narių turi. Nežinia kam priežastis. Turbut kuopos vyriausybė neveikli.

Tai tokios naujienos pas mus.

Lietuvė.

ATHOL, MASS.

„Draugo“ No. 17 tilpo iš musų miestelio korespondencija, kurioje rašoma, buk Atholyje dar nėra S. L. R. K. A. kuopos. Šiuomi pranešu, kad ponas korespondentas apsiriko: turime 110 kuopą S. L. R. K. A., susitvėrusią 5 d. sausio šių metų iš penkių narių. Taigi jau nereikia — jos suorganizuoti, tik prisirašant į ją, narių skaitlių padidinti.

Apsirikęs kaslišk Susiv. kuopos, ponas Korespondentas teisybę pasakė, kad Atholio lietuviai tamsūs ir girtuokliai. Visą uždarbį ir liuosą laiką praleidžia smūklėse, o prisitraukę alaus ir degtinės, daužo vienas kitam paakius. Nuo tamsuolių girtuoklių neatsilieka ir „šviesuoliai“ cecilikai. Štai, 15 d. balandžio tris cecilikai: Jonas K., Jurgis C. Vienok katalikiško

ir Antanas M., užpuolė bai primušė vieną lietuvių pabėgė iš Atholio, kad nesuimtų. Vis tai girty biauurs vaisiai.

Lietuviai, laikas susipirkti.

Adom

NEW PHILA., PA.

18 balandžio 1911 m. „Griausmo Teatrališkoji Draugija“ iš Minersvilles Pa., kurią pavadinau „Draugo“ No. 19 „nei šis, nei tas“ vaidino musų miestelyje teatrą. Vaidinama buvo „Vargšo Pirmi Žingsniai“. Bet tokio netikusio vaidinio, ir tokių „monologų“, „dainų“ ir „juokų“, tai Newphiliečiai kol gyvi nekad neregėjo ir gaila, kad tokiems ponams teatrininkams neatidarė vartų ir ne išprašė iš savo miestelio kaipo nekviestus svečius. Vienu žodžiu „Griausmo draugija“ išpildė „pirmus žingsnius“ (žinoma, pas mus) savo veikimo taip, kaip jautis užkinkytas karietoje. Aš iš savo pusės patariau tai draugijai tverties už labiau atsakantesnio darbo, tai yra: pikio, spato ir kitokių įrankių, o ne vaidinti teatrus.

An-as.

PROVIDENCE, R. I.

Iš daugelio kolonijų pranešama į laikraščius žinias apie tikėjimo ir doros puolimą tarp Amerikos lietuvių. Kaipio priežastis tokio dalykų stovio tankiai nurodoma trukumas bažnyčių, nes nevisur lietuviai įstengia sau jas pasistatyti. Bėdą jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų, be šlūbų, be išpažinties, kurie niekad negirdi Dievo žodžio suprantamoje kalboje. Tačiau jeigu kas norėtų pamatyti didžiausią tikėjimo ir doros puolimą tarp lietuvių, tas tegul prisiziūrėtų pas mus Providence. Čion pastebėtų didelį lietuvių būrį (daugiau kaip 2 tūkst.), kurie gyvena be krikštų

Mums vėl neduoda, bet varo gulėt prie lenkų. Lenkų kunigui rūpi mūsų doli, o mūsų dūšios nerūpi. Mums daroma didė, ausia skriauda, ir nēr kam mus užtarti. Skaitome laikraščiuose apie protestus prieš lenkinimą lietuvių Vilniaus vyskupijoje, kas už protestuos už mus, Providence'o lietuvių? Kas už mus užtars? Padarykite tai Jūs, lietuviai apšviestumai, užtarkite už savo brolius, pamokykite, ką mums reikia daryti, kad suradus teisybę? Nesakykit, rupinkitės patį! Męs jau ėjome, rašėme ir prašėme kur žinojome, bet mus' prasiokėlių nieks nepaiso. Gelbėkite mus, jūs, lietuviai—kunigai, šaukiamės prie jūsų dūšių išganymo vardu. Mano vardas lietuvis, pavardė:

Katalikas.

WILKES-BARRE, PA.

Darbai pas mus eina vidutiniškai. Kaikurie brėkieriai išdirba pilną laiką ir juose mūsų tautiečiai gerai uždirba. Gaila tik, kad dauguma jų didesnę uždarbio pusę palieka karčemose. Vertėtų pasirupinti sutverti Blaiybės draugiją, kurios užduotis būtų rengti paskaitas apie girtybės kenksmingumą. Ne sykį skaitome kituose lietuviškuose laikraščiuose, kad tokiam ir tokiam miestame buvo paskaitos su paveikslais, išparodančiais visą svaiginančių gėrimų nuodindumą, ir jog klausytojai taip išsigando ir pasibiaurėjo gir tuoklio liudnu likimu, kad beveik visi po tų prakalbų metė gėrę, nors ne visi ištrijojo blaivybėje.

Taip skelbia korespondencijos iš didesnių lietuviškų kolonijų. Wilkesbariai ir-gi prie didesniųjų priklauso, tik, turbūt, neturime apšviestų ir veiklių asmenų, netingusių pasidarbuoti savo brolių labui.

Kuomet vyresnieji saldziai sau snaudžia, jaunesnėji karta jau daug vikresnė ir darbštesnė. Ypač atsižymi darbotumu šv. Treybės Giedorių dr-ja (drauge parapijos choras), prie kurios priguli mūsų jaunimo žiedas — mergelės kaip lelijos, o berneliai kaip bijunai. Nors visi čia gimę ir augę, tačiau nesigėdi lietuvių vardo, neiškraipo savo pavardžių, nevarvazuoja vien angliška, bet moka gražiai ir prigimtą kalbą ir tankiausiai ją vartoja. Netingi susirinkti kelis vakarus per savaitę, nors kitas visai priešingoje miesto pusėje gyvena, kad išsilavinus po vadovyte p. Juozo Stulgaičio, parapijos vargonininko, bažnytiniam giedojimui ir prisirengus prie viešo koncerto. Štai ir vakar, 1 d. gegužės, ačiu tiems nepailstantiems darbininkams turėjome labai smagų koncertą—balių. Koncerte dalyvavo dar ir Plymouth'o 'Aušros' Dainininkai (vyru choras). Koncerto programą buvo trumpa, bet gana gerai išpildyta ir klausytojus pilnai užgandė. Kadangi nuo 7 iki 9 val. smarkiai lijo, tai išsyk pasilinksminimo ieškotojų nedaug tesusirinko ir jau bijota, kad balius nepavyks. Po devynių bet apart vietinės jaunomenės suvažiavo nemažai iš apilinkės: Plymouth'o, Pittston'o, Nanticoek'o ir t.t. Salė buvo pasamdyta viena puikiausių Wilkesbarių.

muose ir gražiai palmomis papuošta, o gėra muzikė ragintie ragino visus linksmai sukties. Kadangi alkoholiniai gėrimai neparsidavė, tai ir girtų nebuvo matyti, o jų paprastai nestokuoja ant lietuviškų draugijų balių su svaiginančiais gėrimais. Teisybė, kad to raugo megėjai nei neatsilankė į tą vakarą; jiems mat karčema meilė.

Šita koncertą—balių pavadinau geriausiai pasisekusiu iš doriškos pusės (tikiosi, kad ir iš medžiagiškos), kad ne biauurs pasielgimas dviejų vyrų, kurių pavardės šį syk užtyliu. Jiedu visą vakarą beveik neišėjo iš merginoms paskirto kambario ir tai vieną tai kitą šlykščiai užkabinėjo. Pasvietimaučius panašiai pasielgiančius už apykaklės išvestų ir keliu palydėtų trepais žemyn. Pas mus tokie ponai dar pakenčiami, ir net atsirado tokių merginų, kurios su jais užsidėjo. Baliaus gaspadoriui bet reikėjo atkreipti atidą į jų negrąžų pasielgimą ir jeigu ne laukan, tai nors į šokių salę iš to kambario juoda išprašyti.

Visas nuo baliaus pilnas eis vargonų nupirkimui ir naująją bažnyčią.

Girdėjau, kad mūsų choras rengia netolimoje ateityje sulosti teatrą — "Andra Giedroje". Mačiau juos lošiant komediją "Dėdė atvažiuo" ir labai man patiko, taigi išsižiojęs laukiau, kad vėl pamatysiu ir pasigėrėsiu mūsų artistų-megėjų lošimu. Ikikol linkiu jiems viso labo.

Apuokas.

Naujienos iš Amerikos.

Nusišovė ant sunaus kapo.

Muskegan, Mich. Nuliudęs, kad jo vienatinis sunus numirė, našlys Tamas Stone 59 metų amžiaus, nebegalėdamas kęsti didelį širdies skausmą papildė patždudystę, nusišaudamas ant sunaus kapo.

Stone revolveriu rankoje, traukė miesto gatvėmis kapinių link, o paskui jį ėjo žioplų gausia, bijodama Stoną užkabinti ir pavydama jam nusižudyti.

Brangios knygos.

New York, N. Y. Parduosimos ant licitacijos knygos iš neseniai mirusiojo A. Hoe knygyno atnešė jo suklesoriams \$358.850, pelno. Samueliaus Danielson'o knyga vardu "Delia", spaudinta Londone 1592 metais, parsidavė už tris tukstančius ir tris šimtus dolerių. Tik viena diena parduota knygų už \$49.337.

Suareštavo apgaulingą advokatą.

New York, N. Y. Pastaromis dienomis pasodintą kalėjiman advokatas W. A. Hayes, kaltas žymios apgavystės. Tula A. C. Davidson'ienė pavadė Hayes'ui paliekamybės bylą. Gudrus advokatas užbaigęs provą su teismu, pardavė moteriškes 50 tukstančių dolerių vertą nejudinamą turtą už keturiasdešimt vieną tuk-

stantį, nuo tos sumos atitraukė du tukstančius, sau už darbą, o 39 tukstančius dolerių, sakė, paskolines Davidson'ienės vardu ant hipotekos. Vėliaus bet pasirodė, kad jis suvartojo tuos pinigų savo spekuliacijoms. Sudžia pastatė Hayes'ą po kauciją \$10,000, bet kad nebuvo kam jos užstatyti, tai gudrus advokatas atsidurė už grotelių iki teismui.

Pasisekė pabėgti.

Omaha, Nebraska. Du vyru kaukėmis ant veidų, užpuolė vakare aštuoniolikos metų Bernardą Smyth'ą, buvusiojo generališkojo prokuroro sumų, užkimšo jam gerkle, kad negalėtų rėkti, užchloroformavo, surišo jam rankas ir išvežė toli už miesto į tuščią namą. Ten vienas vagių liko saugoti suimtąjį, o antras grįžo miestą, pagautų šešiolikos metų mergaitės. Likusis nekadėjas pats užmigo nuo chloroformos, Smythui užduotos, taip kad atsipeikėjęs vaikištis galėjo pabėgti ir laimingai miestą pasiekti.

Reikalauja augšto atlyginimo nuo valdžios.

Washington, D. C. Negras Elbert E. Robinson, advokatas iš Chicagos, reikalauja nuo Suvienytųjų Valstijų atlyginimo už prisiravinimą jojo išradimo. Robinsonas tvirtina, jis sumanęs elektriškus signalus ir užpatenavęs tą savo išradimą, valdžiai be pavelijimo prisiravinusi jo proto vaisių ir vartojanti jį nepaisydama išradėjo protestų. — Robinson kaip advokatas, pats gins savo reikala.

Mayoras uždaro karčemas.

Cleveland, Ohio. Šio miesto mayoras Bahr išleido aštrią įsakymą saliuminkams uždaryti karčemas lygiai 12 val. nakties, taipogi laikyti jas uždarytas per dien ne dëlionis. Nepildantieji šio įsakymo bus baudžiami laisvinių atėmimu. Neseniai policinonai sava valia areštavo keliolika saliuminkų ir paleistuvybės namų savininkų už visokius negrąžius darbelius, ir tas policijos pasielgimas iš dalies privertė mayorą apskelbti tą aštrią įsakymą. Kad ir kitų miestų mayorai ir policija panašiai pasielgtų.

Turtingas imigrantas.

New York, N. Y. Į vietinį uostą atplaukė iš Maskolijos tulas. Fredrikas Šneideris su pačia ir keturiolika vaikų. Užklaustas imigracijos urėdninkų ar turi reikalaujamą įstatymais pinigų sumą dël kiekvieno šeiminio nario, Šneideris kad pradėjo iš visų kišenių traukti bumaškas ir apklojo visą stalą prieš nusistebėjusius valdžios perstatytojus. Viso turtingas imigrantas atsivežė \$26.500, gautus už parduotą ūkį. Vaziuoja jis pas vyriausįjį sunį, kuris seniau Amerikon atvykęs, dabar gyvena Glen Ulyn, N. D.

Valdžia laimėjo.

Portland, Oregon. Po ilgų ir žingeidžių tasyinių užsibaigė byla Suvienytųjų Valstijų valdžios su Southern Pacific Railroad Co., kurią pirmoji laimėjo. Southern Pacific geležinkelio kompanija mat buvo prisiravinusi apie du milijonu akru puišios žemės, vertos nuo 50—75 milijonų dolerių. Valdžia išlošus šią bylą, tą žemę padalys į plotus po 160 akru ir parduos po \$2.50 už akėrį.

me padalys į plotus po 160 akru ir parduos po \$2.50 už akėrį.

Suvienytųjų Valstijų krasos deficitas eina mažyn.

Washington, D. C. Ačiu išmintingam rėdymui generališko pačtoriaus, Suvienytųjų Valstijų krasos deficitas mažinasi ir neužilgo tikimasi turėti pelną. Per pastarus šešis mėnesius nedatekliaus buvo tik \$40.865, o prieš trejus metus buvo aštuoni milijonai per tiek pat laiko.

Statys milžinišką plieno liejyklą.

Pittsburg, Pa. Plieno sindikatas nupirko Pittsburgo apilinkėse 800 akru žemės ir rengiasi statyti didžiausią šioje šalyje plieno liejyklą už dešimt milijonų dolerių. Toje pabrkoje dirbs plieno vagonus ir vagonams ratus naujai išrastu budu. Patirta, mat, kad tam tikru budu atšaldant geležį, jį buna drutesnė ir ilgiau laikoma, kas labai svarbu geležinkeliams.

Pastorius užsiuola ant moterų klubo.

Boston, Mass. Nevien tik mūsų kunigai peikia blogas draugijas ir draudžia savo dorus parapijonus į jas prigulėti. Taip pasielgia ir protestonų kunigužiai. Štai šio miesto pastorius Cortland Myers per pamokslą išpeikė moterų klubą — Chilton Club. Garsiai pasakė tą klubą esant peklos prieangiu. Ir išteisybės taip jį galima pavadinti, nes jo narės nieko gero nenuveikia, vien girtuokliauja kluban susirinkę.

Uždraudė rudyti.

Denver, Colo. Valstijos Colorado legislatoroje pervaryta įstatymas, uždraudžiantis pardavinėti, pirkti ir rudyti papirusus.

Nukryžiuojo vaikiuką.

Pittsburg, Pa. Keletas vaikiškių nuo 6 iki 8 metų amžiaus, prisiziūrėję kruantiems paveikslams iš Viešpaties Jezaus Kančios, sumanė atlošti Nukryžiuojimo sceną. Taigi padirbė kryžių, sugavo 7-nių metų Bachmaniuką ir kumščiuodami ir spiaudydami ant jo nusivedė ant kalnelio ir pradėjo iškilmingai kryžiuoti. Kuomet neišmintingi pradėjo kalti vinis į delnus, mažas kančiny s rėkė ne savo balsu. Užgirdę baisy klyksmą keletas vyresniųjų pasiskubino ant "kančios" vietos ir pertraukė tolesnį kryžiuojimą, nes vaikai išsigandę išbėgiojo. Bachmaniukas dabar guli ligonbutyje su perdurtais delnais ir bijoma, kad kraujas neušinuodytų.

Tai kokią įtekme turi krutanti paveikslai ant vaikų.

Nesitikejo turto.

Shattanooga, Tenn. Tulas James A. Dakin, vargingai gyvenantis Chicagoje, gavo žinią, jog Knoxville, Tenn., pasimirė jo sena motina. Dakin, nuvykęs ant šermėnų ir peržiūrėjęs visas jos popieras, persitikrino, jog senukė paliko jam \$13.000 gatavais pinigais.

Dakin skaitė savo motiną dar didesne už jį patį varguole ir kiek galėdamas šelpė ją pinigais.

Kalnakasiai.

Kritika ir Bibliografija.

Amerikos Rymo Katalikų

Lietuvių Pilnųjų Blaivininkų Sąjungos Įstatai. Sudėjo ir išleido kun. P. Saurusaitis, klebonas Lietuviškos šv. Juozapo parapijos, Waterbury, Connecticut.

Pastaraisiais laikais, žmonija, žengdama nepaprastais žingsniais kultūros ir civilizacijos keliu pirmyn ir naikindama pakelini blogus papročius, nepamiršo atidos atkreipti dar į vieną savo ydą, apsunkinančią tą kelionę — į girtuoklybę ir apreiškė ją kovą. Istikro, yra tai tokia isikerėjusi yda, tokia yra didelė, turinti tokią galybę, kad ligšiolai niekas dar nebandė su ja viešai grumtis, jai pasipriešinti. Yra tai tokia yda, kuri apima beveik visą žemės kamuolį; yra tokia baisi ir tokia bauri, kad visą žmoniją, jai atsidavusią, veda į skurdą, į visokias nelaimes, į prapultį. Istikrinimui ir tai paimkime pavyzdin sau tokį žmogų, kuris yra atsidavęs girtuoklybei. Jis visą savo uždirbamą turtą pralaka, vaikštinėja apdriskęs; pati ir vaikai kenčia badą. Alkoholio nuodai, kurie randasi svaiginačiuose gėrimuose, suardo jo sveikatą. Tokis asmuo nustoja garbės, nors kitam nepadarę tokių blogų. Žodžiu, girtuoklybė — visokių nelaimių ir nuodėmių šaltinis. Taip pat yra ir su tautomis, su valstijomis, kurios yra atsidavusios tai baisiai ydai, ir su visa žmonija. — Kuodaugiau kokioj valstijoje bei tautoj randasi girtuoklių, tuo toji valstija bei tauta yra neturtingesnė, tamsesnė, nelaimingesnė. — Kaip viskas kitaip būtų ant žemės, jeigu kiekvienas asmuo, kiekviena tauta, kiek-

vienas kraštas būtų blaivus! Su blaivybės pagalba būtų galima įkūnyti daugelį šių dienų visuomeniškų sumanymų. Todėl jau pradeda visi pamažu suprasti svaiginančiųjų gėrimų nenaudą, pradeda matyti girtuoklybės vaisius ir pradėjo su ja kovoti.

Blaivybė yra platinama įvairiais būdais: apšvieta, ir laikraščiais, rašančiais apie blaivybės vertę, baises pasekmes alkoholio, ir geru pavyzdžiu. Kad darbas eitų sparčiau, yra tam dalykui organizuojamos blaivybės draugijos. — Blaivybė yra dalinė (Abstinencia Particularis), bandoma Lietuvoje, ir pilnoji (Abstinencia Totalis), platinama tarp lietuvių Amerikoje. Ši ir anoji abelnei yra geri dalykai, bet pastaroji, t. y. Pilnoji Blaivybė yra daug geresnė, kadangi pirmoji yra susitūrėjimas nuo kaikiurių tik svaiginančiųjų gėrimų kaip antai, nuo degtinės (šnapso), nuo arako, alaus, pastaroji-gi — susitūrėjimas nuo visų svaig. gėrimų. Pastarosios rūšies abstinenciją matome Žuvėdijoje ir Norvegijoje jau kaip ir prigijusią. Gyventojai džiaugiasi iš jos, jaučiasi laimingesniais; krašto dora, turtas ir gerovė auga kaip ant mielių. — Geistina tatau dël gero savo tautos ir tėvynės, kad kuodaugiausiai lietuvių suprastų ir atjaustų idėją visiškosios abstinencijos ir rašytųsi į Pilnosios Blaivybės Lietuvių Rymo Katalikų Sąjungą Amerikoje.

Kun. P. Saurusaitis parasytieji ir išleistieji įstatai yra tuo tarpu geri, nors, iš atžvilgio į kalbos ir gramatikos taisykles, šitą galima būtų užmesti. Vietoj lotyniško teksto, man rodos, būtų geriau buvę padėti anglišką, nes lotynų kalba mažesnei daliai lietuvių yra

prieinama. — Kiekvienas Sąjungos sąnarys arba norintis į ją įstoti privalo juodienų įgyti ir jų laikyties.

Alaus Gėrimas Pavojin-gas su Pridėjimu Smuklininkams Taisyklų. Sudėjo ir išleido kun. P. Saurusaitis, klebonas lietuviškos šv. Juozapo parapijos, Waterbury, Connecticut.

Kun. P. Saurusaitis yra vienas iš žinomų ir darbščių mūsų tautos veikėjų, vienas iš uoliausių Blaivybės platintojų ir to dalyko rimtu tyrinėtoju. Mato-mai jam rūpi gerovė ir laimingesnė savo tautos ateitis. Nesigaili jis nei triūso, nei laiko, nei kaštų by tik kuomi nors jai patarnavus ir parodžius tiesesnę kelią į išganymą. Štai kad ir šis veikalėlis. Nors tai yra nedidelė, vos turinti 15 pusl. smulkios spaudos, brošiūrėlė, tačiau gali atnešti visuomenei didelę naudą. Alaus gėrimas yra visur labiausiai prasiplatinęs. Girtuokliai čulpia jį, kaip bitės medų, nežinodami, kad jame slepiasi nemažai nuodų, kenkiančiųjų sveikatai. Šioj brošiūrėlėj yra trumpai ir aiškiai išdėstyta visas minėto gėrimo kenksmingumas. Geistina, kad jį kuodaugiausiai prisiplatintų tarp Amerikos lietuvių.

Kebų Raganius.

S. K. Kruckovskaja. Chinija. Dangiškosios cesorystės gyvenimo ir papročių vaizdeliai. Su paveikslais. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. Turtu ir spauda "Lietuvos", 1911. (101 pusl.).

Kas nori susipažinti su kyniečiais, jų kraštu, pramonija ir gyvenimu, tam šita knygutė bus labai naudinga. Vertimo peikti negailima, nors vertėjui praver-tėjo buti šiek tiek lietuviškesniu.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katalikiškas laikraštis
Pasivestas Amerikos Lietuvių
Katalikų Reikalams.
— Organas S. L. R. K. A. —

Išleista iš Wilkes-Barre, Pa., kas
ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sąjunga — Leidėjas.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius.
U. Augliūtė — Užveisdėja.

Visas korespondencijas ir kito-
kias raštas reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,
64 Church St.,
Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai prenume-
ratas, ar tai už "džabsus" ar už
apgarsinimus ir t. t. reikia siųsti
tokiu antraštu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spaudinimas konsti-
tucijos, ar plakatų, ar tikėtu ar
kitokie į tat panašūs reikalai, rei-
kia visados kreipties tuo pačiu
antraštu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę
taisyti, trumpinti arba atmeti vi-
sus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo
pridera nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra gra-
žinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno pus-
lapio, paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popierio nėra ko gai-
lėti, nes korespondentams ir
bendradarbiams rašant ant abie-
jų pusių, da-gi smulkios raidės,
redakcijai labai dažnai pri-
sieina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų arti-
miausiam numerijje, rankraštis
reikia pristatyti spausdėnėn ne vė-
liau, kaip 9 valandą išryto antra-
dienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

Montclair'o, N. J. mies-
tas uždraudė visai kruta-
mus paveikslus. Paveikslų
rodytojai apsiėmė pirm ro-
dysiant perleisti paveikslus
per miesto vyriausybės cen-
zurą, o vienas jų prižadėjo
atiduoti net 10 nuosimtį pel-
no labdariškomis įstai-
goms. Negelbėjo niekė. Mies-
to taryba nusprendė, kad
krutami paveikslai neša
daug daugiau praigaisties,
nekaip gero — ir pabaiga
žinoma.

Ar tai laisvės suvaržy-
mas, ar grįžimas į barbari-
bės laikus? — Ne, tai tik
apsisaugojimas nuo pikto,
ypač apsaugojimas nuo pa-
gedimo nekaltu, nesutepto
jaujimo. Yra gerų, dory, pa-
mokinančių, nekaltai pra-
juokinančių judamų paveik-
slų — tokie niekam neken-
kia, o ypatingose aplinkybė-
se (su atsakomais paaiškinimais)
net nauda neša, bet
tokių suljgintinai tik sau-
galės — jų beveik nežymu ir
vairios rūšies, nepadorių,
tvirkinančių paveikslų dau-
gybėje. Todėl Montclair'o
miestas gal ir gerai padarė.
išvydamas laukan iš savo ri-
bų "nikelėtus" arba, kaip
tai Lietuvoje pasakytų, ki-
nematografus.

Pennsylvanijos legislatu-
ra ir-gi tariasi uždėti cen-
zurą ant nikelėtų ir teatrų.
Seniai jau metas...

Taip tatau, laisvoji šalis
pamaži pradeda suprasti,
jog tikroji laisvė tai ne ga-
lėjimas daryti, ką kas nori,
jog nemorališki, kenkiantie-
ji žmonėms daiktai turi bu-
ti baudžiami, draudžiami.

varomi į patamsį. Musų lais-
vamaniai, kuriems taip iki-
ri cenzura, gali susiraminti
šiuo kartu, jog naujajai
cenzurą deda ne kunigai, ne
inkvizitoriai ir ne katalikų
bažnyčia, bet priderančiu ke-
liu išrinktieji žmonių atsto-
vai.

Pagalios laisvamaniai ke-
lia karščiausius protestus
prieš cenzurą tik tuomet,
kad deda ją ne jie, bet kas
kitas. Patįs gi, igavę viršų,
vartoja cepzurą labai uoliai,
nes jina yra vienu pasek-
mingiausiųjų priemonių už-
silaikyti ant viršaus. Priro-
dymu gali buti Portugalija.

Nors vienatinis ligšiol si-
cijalistas atstovas kongrese
Viktoras Berger pasakė ne-
seniai, kad Suvienytų Vals-
tijų konstitucija, kaip su-
taisyta farmeriams ir me-
džiotojams, netinka jau mu-
sų gadynei ir todėl ją, esą,
reikia perdirbti iš pašaknų,
tečiau vis dėlto atskiroms
valstijoms pasilieka laisvė
ir galė taikyties prie naujų
laikų reikalavimų, kur no-
rima ir spiriama. Ana, jau
beveik visos valstijos parei-
kalavo, kad Suv. Valst. se-
natorius rinktų ne legisla-
tūros, kaip ligšiol, bet patįs
žmonės. Reikia tikėties, jog
pagėdaujama reforma ir-
vyks labai greitai.

Štai dabar iš Trenton'o
ateina žinia, jog New Jer-
sey's legislatura pervarė i-
statymą, kuriuo tos valsti-
jos miestai gali prisiimti,
jei nori, taip vadinamą ko-
misijos valdymo budą. Lig-
šiol miestus valdo tarybos,
susidedančios iš dviejų bus-
tų, žemesniojo, susidedan-
čio iš atstovų — po du nuo
kiekvieno miesto dalies
(ward'os), ir augštesniojo
(ten sėdi po vieną nuo mies-
to dalies atstovų).

Naujas valdymo budas
panaikins tarybas ir jų vie-
ton įves komisijas. Žmonės
nerinkis daugiau savo atsto-
vų į miesto tarybą; tarybos
vietą paims paskirtas skai-
čius komisorių (5-7), iš-
rinktų ne miesto dalyse, bet
visų miesto gyventojų, iš-
rinktų ne dvejiems metams,
bet ilgesniam laikui. Komis-
sorai ims gan augstas al-
gas, idant galėtų apsieiti be
pašalinių užsiėmimų ir to-
kiu budu visą laiką pašvės-
ti miesto reikalams. Tikima,
jog naujas valdymo budas
apsaugos miestus nuo iš-
naudojimo, "graffo" ir ki-
tokių skandalų. Galvestone
ir kituose miestuose, kur
tapo įvestas toks valdymo
budas, komisijos padarė
daug gero visuomenei.

Taip tatau, einant prie to-
bulybės, nereikia butinai
griebties revoliucijos įran-
kį: užtenka eiti romiu evo-
liucijos keliu.

Šiomis dienomis Ameri-
koje didelis trukšmas dėl
suėmimo J. J. McNameros
(drauge su kitais) ir išveži-
mo į Los Angeles, Cal.

Visa istorija bus plačiai
aprašyta "Drauge" vėliau;
šiuo-gi tarpu paduodame ke-
letą paaiškinimų:

Spal. 1 d. 1910 m. Los
Angels'o mieste netikėtai
sprog'o dinamitas dienraš-
čio "The Times" namuose.

Sprogimas suardė triobesį
ir užmušė 21 žmogų (dau-
giausiai darbininkus). Tuo
laiku "Times'o" leidėjai tu-
rėjo nesusipratimus su savo
darbininkais, o pačiame mie-
ste straikavo darbininkai.

dirbantieji prie geležinių
triobesių statymo. "Times"
buvo straikininkams prie-
šingas. Niekas neabejojo,
kad dinamitas buvo padė-
tas ir padegtas ant keršto.
Bet kas galėjo keršyti taip
nežmoniški?

Įtartis puolė ant strai-
kininkų. Tapo pasamdytas at-
sižymėjęs detektivas (šni-
pas) William J. Burns, kad
susektų tragedijos auto-
rius.

Burns griebėsi uoliai už
darbo. Po pusės metų tapo
apskustas teisman Los An-
gelese John J. McNamara,
kaipo sumanytojas ir įvy-
kintojas dynamito sprogio-
mo. Drauge su McNamara
tapo apkaltinti koks tai Mat
Schmidt ir David Kaplan,
įtartieji jo sėbrai.

McNamara yra raštinin-
ku—išdinknu didelės tar-
pautinės geležies darbininkų
sąjungos ir gyveno Indiano-
polise, Indianoje. Kad nu-
gabenus jį į Los Angeles,
reikėjo, kad Indianos guber-
natorius išduotų jį Kalifor-
nijos vyriausybei. Indianos
gubernatorius išdavė McN-
marą Kalifornijos policija,
kuri jį tuojau pasisodino į
automobilį ir nugabeno į
Chicago, iš kur jau parsive-
žė traukiniu į Los Angeles'o
kalėjimą. Šitų žodžių rašy-
mo valandoje Schmidt dar
nesuimtas, o Kaplan, kaip
praneša spauda, pabėgęs į
Kanadą. Dar viena smul-
mena. Po McNamaros išve-
žimo Walter Drew iš New
Yorko, W. G. Ford iš Los
Angeles, Frank Fox (kur-
sai nuvežė McNamarą auto-
mobiliu į Chicago) ir patį
detektivas Burns tapo suim-
ti Indianapolise už McN-
maros "pavogimą" ir pas-
tatyti po 10 tukst. dol. kau-
cijoj kiekvienas.

Tiek šiuo tarpu faktų.
Dabar — ką tat viskas rei-
kia?

Darbininkas pasakys, kad
tai bežiiningas suokalbis
prieš darbininkų organiza-
cijas. Taip ištisų ir sako.
Visur šaukiama darbininkų
sąjungų mitingai, keliama
protestai ir renkami pini-
gai darbininkų apgynimui
nuo kapitalistų pasikėsinim-
o. Primenama, jog pirm
kelerių metų panašiu budu
tapo "pavogti" iš Denver'io
Colo. Haywood ir kiti kalna-
kasių sąjungos viršininkai
ir naktį nugabenti į miestelį
Boise (Idahoje), kur juos
teisė už tariamą užmušimą
buvusiojo Idaho gubern-
atoriaus Steunenberg'o. Tuo-
met Haywood su draugais
tapo išteisinti, nepaisant
ir labai inkriminuojantį liudi-
nimą Harry'o Orchard'o,
kursai pasisakė užmušęs
Steunenberg'ą iš Haywood-
d'o ir jo draugų pakurstymo
(buves jų papirktas). Gali-
ma tikėties, kad McNama-
ros dalyvavimas Los An-
geles'o dinamito sprogimo
tragedijoje nebus išrody-
tas ir iš didelio debesio išeis
labai mažas lietus. Greičiau
darbininkų sąjungos netu-
rėjo nieko bendro su
"Times'o" namų dynami-
taviu ir dešimtimis kito-
kių dinamito sprogimų, už
kuriuos bandoma suversti
bėdą ant McNameros ir dar-
bininkų organizacijų. Bet
sunku taip-pat tvirtinti,
kad dinamitavo patįs savi-
ninkai savo nuosavybes,
kaip tai buvo minima tai
vienur, tai kitur.

Kas gi tat niekšo, darba
atliko?

Jei teisme neišeis aikštėn
kaltininkas, tai galima bus
spėti, jog tatau padarė, ko-

kie fanatikai, neturintieji
nieko bendro su jokia orga-
nizacija. Gal anarchistai,
gal "svieto lygintojai", gal
bepročiai... Juk kur sėja-
ma neapykanta vienu prieš
kitus, kur žaidžiama ant
jausmų — ten neapykantos
ir žaidimo juk visokių gali-
ma tikėties vaisių!...

Providence'o (Rhode
Island) lietuvių padėjimas
ištiesų apverktinas. Jeigu
du tukstančiū lietuvių, ku-
rie nori ir apsiima užlaikyti
savąjį kunigą, negali gauti
sau dvasiško vadovo, jei sa-
voje bažnytelėje negali re-
gėti pamaldų nei klausyties
Dievo žodžio savoje kalboje
— ir tai vis per intrigas vie-
no lenkų kunigo — tai jau
didžiausia neteisybė! Ar-gi
negalėtų katalikiškos orga-
nizacijos: kunigų Sąjunga,
katalikų Federacija ir kitos,
susidėjusios i kruvą, pasiru-
pinti, kad tokiu dideliu
lietuvių būriu nesidarytų
skriauda? Ar-gi nėra budo
tą piktąjį prašalinti?

Balandžio 30 diena. *)

Balandžio 30-tą dieną ši-
met sukanka lygiai 7 metai
nuo musų spaudos atgavi-
mo po Rusijos valdžia. At-
mintina tai yra diena vi-
siems lietuviams, o ypatin-
gai tiems, kuriems daugiau
guli ant širdies Lietuvos li-
kimas. Ji yra didelė tautiš-
koji šventė, nes tą dieną
mės išvydome šviesą, kurios
nematėme per 40 su viršum
metų! Per tiek laiko virė
musų tautiečių krtinėje ir
darbe kova su priešu, pavy-
dėjusiu mums šviesos, lai-
mės ir liuosybės. Nors per
tiek laiko varžė mus ir kan-
kino įvairiais būdais ir prie-
monėmis, tečiaus pas mus
būta tiek spėkų, kad prie-
šas dalimis liko pergalėtas ir
atgavome dalį priguliniųjų
mums tiesų, būtent — atga-
vome savo spaudą. Tą dieną
musų tautoje apsiereiskė
prislėgta, beveik užmirusi
gyvybė ir geresnės ateities
viltis. Tatau tą 30-tą balan-
džio dieną, kaip vieną svar-
biausiųjų lietuvių tautos is-
torijoje, musų priedermė
kaikada tiktai, bet kiekvie-
gai apvaikšioti ir tai ne
kaikada tiktai, bet kiekvie-
nais metais. Aš gi iš savo
pusės prisidėjimui prie šios
šventės apvaikšiojimo pa-
sistengsiu nūdien porą žo-
džių trumpai pabriežti apie
tai, kame yra tasis šios die-
nos svarbumas tautai ir pa-
rodyti, kiek galima aiškiai,
spaudos atgavimo pasek-
mes. Tečiaus, kad tema ne-
išeitų per ilgą, prasilenksiū
su tojo atgavimo istorija ar-
ba būdais, kuriais, musų
viengėnčiams besidarbuo-
jant, spauda liko atgauta.

Ir taip, manau, niekam
šiais laikais neabejojant
apie tai, kad spauda atlieka
svarbią rolę visuomenės
kaip socijaliniame taip ir po-
litiškame gyvenime. Be
spaudos prie dabartinių ap-
linkybių nei viena daugiau
— mažiau apsišvietusi tauta
nei žingsnio negalėtų pade-
ryti priekin, nes be jos iš-
irtų ryšys tarp atskirų są-
narių, tveriančiųjų tauti-
tą.

*) Šitas straipsnis kitaip
pavadinatas: "Apie lietuvių
spaudos atgavimą". Trupu-
tį pasivelino ateiti i spaus-
tuvę, ir todėl nespėjo tilpti
praeitame numeryje. Red.

tišką organizmą; jaib kokie
svarbus užmąnymai, prakil-
nos nekurių mintis ir dar-
bai be spaudos, vienijan-
čios arba jungiančios atski-
rus tautos sąnarius i vieną
didelę krūvą, kuri tiktai sy-
nims i bendrai manydama ir
dirbdama gali visame kame
daryti tikrą pažangą, turėtų
žūti. Tatau spauda visuome-
niškamjame tautų gyveni-
me yra tuojų krauju, nuo
kurio daugumo ir gerumo
(tyrumo) priklauso visas
gyvas organizmas. Stoka ge-
ro kraujo suljg dabartinių
medicinos tyrinėtojų netik
neduoda gerai plėtoties vi-
sam gyvam kūnui, bet dar
esti visokių ligų priežastis;
taippat yra ir su visuome-
niškąja by kokios tautos ar
valstijos gyvybe ir jos plėto-
jimusi. Todėl gera spauda
geriausiai tegali padėti plė-
toties žmonių kultūrai ir
civilizacijai. Prieš spaudos
išradimą žmonių kultūra
ir civilizacija negalėjo taip
plėtoties, kaip Guttenbergui
ją išradus, nes prieš Gutten-
bergą raštai nebuvo visiems
prieinami dėl jų brangū-
mo; nes buvo jie perrašinė-
jami ranka (daugiausiai
vienuolių), darbas tęsdavosi
ilgai ir nespėdė. Knygos
tad buvo prieinamos turtin-
giems, bėdnesnieji gi
netik turėti, bet kitą sykį sa-
vo amžiuje nei pamatyti jų
negalėdavo.

Kadangi knygos arba ge-
riau pasakius visokiuose
raštuose buvo ir yra sukon-
centruojamos žmonių min-
tis, buvo ir yra ten nuo am-
žių visokie mokslai, šviesa,
dvasios penas; kadangi per
rašą geriausiai koks minty-
tojas arba mokslininkas, pa-
šventęs savo visą amžių ty-
rinėjimui reikalingų žmo-
nės dvasiškam ir kūniš-
kam gyvenimui šaltinių, te-
gali plačiai visuomenei pa-
tarnauti ir iš tųjų raštų ge-
riausiai tokiu būdu tegali-
ma ko-nors pramokti, apie
ką-nors dasižinoti; o tie ra-
štai brangiai kainuodavo ir
visai visuomenei buvo ne-
prieinami dėl savo bran-
gumo. Todėl žmonių didžiai
apsidžiaugė, kuomet spau-
da arba tam tikros spaudzi-
nimui raštų mašinos liko iš-
rastos, su kurių pagalba pa-
liko galima atspausiti by ko-
kio rašto egzempliorių kiek-
tinkama.

Tatau po išradimui spau-
dos, nuo 1444 metų knygu
išleidimo darbas tapo daug
sutrumpintas ir palengvin-
tas, jų kaina žymiai nupu-
lė ir pasidarė jos jau plates-
nei visuomenei prieinamos.
Spauzdinimo prietaisai, lai-
kui bėgant, vis daugiau ir
daugiau tobulinosi, knygos
iš tos priežasties dar labiau
atpigo ir tuomi vėl galėjo
pasinaudoti daugelis bėdnes
niųjų žmonių; žmonių ap-
švieta šuoliais žengė pir-
myn.

Tečiaus spauda visgi pa-
siliko dar ne taip lengvai
prieinama vieno svarbaus
dalyko dėlei, būtent iš neti-
kusios komunikacijos prie-
žasties. Pasirodžius kokiām
naujam mokslui, išradimui,
podraug kokiui naujai kny-
gai kokioje nors šalyje, ne-
galėdavo tie žmogaus proto
vaisiai greitai ir lengvai pa-
siekti tolimesnius kraštus.
Nes negana parašyti ar at-
spausiti kokį gerą veikalą,
bet dar reikia jį tarp žmonių
praplatinti, išparduoti. At-
sakantysis to dalyko atliki-
mas priklauso komunikaci-
jai. Be jos, t. y. komunikaci-
jos spauda nors nežinau ko-
kią galybę pati per save tu-

rėtų, nustotų daug savo ver-
tybės ir įtekmės i visuome-
nės gyvenimą. Komunika-
cija užtai yra spaudos širdi-
mi, kuri kiekvienu savo
dunkstelėjimu (pulsu) vari-
nėja kraują vėnomis (giso-
mis) i visas kūno dalis. Kny-
gos pasidarė visiems užtek-
tinai prieinamos tiktai tuo-
met, kuomet pasigerino ko-
munikacija, t. y. kuomet li-
ko įvesti geležinkeliai, gar-
laiviai, telefonai, telegrafai.
Pasigerinusi komunikacija
nemažai prisidėjo taipgi
prie prasiplatinimo laikraš-
čių. Su pastarųjų išradimu,
t. y. telefono ir telegrafo pa-
gelba, visokie iš visuomenės
gyvenimo atsitikimai ir svar-
bios žinios, kurių taip žmo-
nės visur trokšta, spėja ap-
lėkti visą žemės kamuolį i
kelias minutes. Visa tai
daug kuo prisidėjo kaip prie
spaudos prasiplatinimo,
taip ir prie spaudinių kai-
nos nupuolimo.

Dabartiniuose laikuose,
pradedant nuo pusės XIX
amžiaus, knygos ir laikraš-
čiai pasidarė taip pigūs, kad
kiekvienam net neturtin-
giausiam yra galimas daik-
tas jų įgyti. Aišku tad, kad
toji spaudos prieinamybė
nuo to laiko nemažai pastu-
tė priekyn žmonių apšvie-
tą abelnei, pakėlė jos kultū-
rą ir civilizaciją ant augštes-
nio laipsnio. Patvirtinimi
šio išsitarimo paimkime pa-
vyzdžiui tokias tautas, kaip
Kynai, kurios neatkreipė ati-
dos i spaudą ir suljginkime
su tomis tautomis, kurios
spaudą visur i visuomet
stengėsi statyti ant pirmos
vietos, kaip Vokietija. Pir-
mosios yra toli, toli pasili-
kusios užpakalyje, kuomet
pastarąsias matome toli pir-
myn nužengusias. Anos toli
atsilikusios dar tik dabar
pradeda būsti iš miego ir su-
prasti pamažėl spaudos ga-
lybę. Pačiuose Kynuose
prieš 10 metų vos tebuvo ko-
kia 10 laikraščių, o dabar,
trumpu laiku uždėti tiek
laikraščių tai yra didelė pa-
žanga! Ne be pamato tad ga-
lima manyti, kad tosioms,
be Europos civilizacijos
kaip Kynų, tautomis, vien-
tiniu susilyginimui su ap-
šviestėmis tautomis įran-
kau yra spauda; tuo labiau,
kad ji prie dabartinių ap-
linkybių turi daug didesnę
galybę, negu pirmuose jos
išradimo perijoduose. Se-
niau i spaudą žiūrėta ne to-
kiomis akimis, kokiomis i
dabar yra visų žiūrima.
Kaip kiekvienas naujas iš-
radimas, taip ir spauda ne-
turėjo išpradžios tiek savo
garbintojų, kiek jų paskiau
atsirado; mažai tuomet bu-
vo tokių, kurie tame nauja-
me išradime permatė ateity-
je jos galę ir svarbią rolę,
kuria turės atlikti būsian-
čiųjų žmonių kartų gyve-
nime. Tečiaus šiandien ta-
sis permątymas yra musų
akyse jau įsikūnijusiu fak-
tu. Be abejonės, kiekvienas
jau aiškiai mato, spaudoje
svarbų ir galingą veiksnį vi-
sokiai pažangai; kiekviena
tauta spaudoje daugiau —
mažiau aiškiai mato daly-
ką, turintį savyje veikimą
galingesnį už kardą savųjų
tiesų apgynimui. Nes juk ir
kardas nuo spaudos balso
daug priklauso. Jeigu kuri
tauta pati viena neįstengtų
atsispirti neteisybei ir užsi-
puolimui svetimtaučijų—
priešų, tuomet spauda ge-
riausiai gali patarnauti ir su-
jos pagalba galėtų apsigin-
ti, nes ji yra netikėtai švie-
sos skelbėja, kultūros platin-

toja, bet ir geriausia o-
zatore; ji moka atider-
neteisius užsipuolimus, pa-
paukimą, persekiojimus
parodyti tai kitoms tautom
teisengėms, joms pasi-
kūsti ir šaukties jųjų page-
bos. Tokiu būdu ir čia
spauda galima prieiti prie
to, kad neteisybė lieka iške-
liama aikštėn visų žmonių
teismui ir galų gale teisybė
turi pasilikti teisybe.

Seniau mažesnės tautos
žlugdavo viena po kitos bei
tekdavo tvirtesniems kaimy-
nams, nes neturėjo kuomi
kitiems pasiskūsti, su kuo
šaukties pagalbos, nes spau-
da tuomet nestovėjo ant
taip augšto savo išsivystimo
laipsnio ir dar nebuvo su-
prasta kaip įrankis geriau-
siam apsigynimui. Šiais lai-
kais gi, aciu spaudai, kiek-
viena net silpniausioji tau-
telė nori savarankiškai, ne-
prigulmingai nuo kitų tvir-
tesniųjų tautų gyvuoti, ne-
benori joms vergauti, nes
kiekviena jųjų mato spau-
doje taji įrankį, kuris prie-
šams yra labai paojingas.
Vargu šiandien rasti tautą,
kuri nesuprastų būdu sau
atsakančių spaudos galybės.
Suprato tai gerai ir Masko-
lija, nors kraštas, suljgina-
mai su kitų Europos kraštų
valstybėmis, yra tamsus. Ji
gerai matė Lietuvą esant ge-
ru kasmui, kuriuo galėtų pa-
sinaudoti. Nuo seniai jau ji
tykojo ir galvojo kaip ją pa-
veržus po savo jungu ir ant
galo... išgalvojo.

Matydama, kad visokie
Lietuvos persekiojimai a-
naipol neina jiems gerin,
dar joje kas kart kila augš-
čiau susipratimas, stvėrėsi
galutino įrankio — 1865 me-
tas uždraudė jai spaudą.
Užkirstas liko kelias Lietu-
vos apšvietai, šalies kultū-
rai, tautos susipratimui, iš-
plėstas liko įrankis, be ku-
rio, rodos, nebuvo vilties už-
laikyti gyvybę. Rusinimo
darbas apsiereiskė visur pil-
noje tvarkoje. Niekas iš
musų neturėjo tiesos nuo
maldaiknyges, spauzdintas
lotyniškoms raidėms, pa-
imti i rankas. Lietuvos, mu-
sų tėvynės, padangė apsi-
niaukė juodais debesiais...
Visi, žinoma, troško šviesos
ir liuosybės savo šaliai, bet
rusų valdžios suspausti, nie-
kam negalėjo pasiskūsti.
Kentėjo tad tyliai, bet nen-
leido rankų... Musų susi-
pratusieji tautiečiai ir karš-
tesnieji tėvynainiai darba-
vos išsijuose, pasislėpė nuo
tironiškos valdžios. Rašė jie
ir spauzdino visokias kny-
geles ir laikraščius užrube-
žyje (kaip Prūsiose, Ameri-
koje) ir slaptai gabeno i
ten per Rusų sieną i nelai-
mingą Lietuvą... Tokiu
būdu tie musų tautos veikė-
jai įstengė užlaikyti nors ki-
birkstėlę gyvybės Lietuvo-
je; taisiais raštais gaivino
savo tautiečių širdyse tėvy-
nės meilę ir žadino visus i
kovą su baisiu priešu. Daud-
daug musų brolių žuvo Si-
biro tyruose su retėžiais ant
rankų bekariaudami už tė-
vynės liuosybę ir už tiesas
savo tautos! Ir jų trūsas ir
pasišventimas nenuėjo vė-
jais. Štai atėjo balandžio 30-
toji diena 1904 metų ir to
pralieto kovoje krauju, tųjų
kančių ir triiso pasirodė vi-
sų nekantriai laukiami vai-
siai — liko sugrąžinta Rūsi-
jos valdžios musų spauda.
Nuo to dienos jau galima
atvirai spauzdinti savo, pri-
gintoj kalboj' knygas ir
laikraščius. Lietuva leng-
viau atsiduso... Nuo to lai-
ko joje apsiereiskė visai nau-

jaš gyvenimas. Pasirodė tuoj keliatas lietuviškų laikraščių, jų pirmutines skiltis užėmė gildenimais svarbiausių tėvynės reikalų. Atsirado daugiau veikėjų ant visuomeniškai—tautiškojo dirvono. Pradėjo plėtoties dailioji literatūra. Vienok, nežiurint į tai, spaudos liuosybė likosi vėl tuoj xaldžios suvaržyta; kiekvienas dalykėlis vėl turi pereiti per maskolių rankas; už negeistinus jiems išsitarimus būna smarkiai baudžiami, 'kėmsami' į kalėjimus.

Kame tad yra dabar pilnoji mūsų spaudos liuosybė po Rusijos valdžia Lietuvoje, jei reikia saugoties neprielankių jai išsitarimų ir slėpties su teisybės žodžiu? Nėra jos. Todėl dar nereikia nuleisti rankų žemyn ir nereikia nustoti vilties. Iš atžvilgio į dabartinį lietuvių judėjimą galima tvirtinti, kad mūsų tėvynėje greitoje ateityje įvyks ne vien spaudos liuosybė, bet ir šalies, tikrai daugiau tuo tarpu darbo ir pasišventimo dėl jos, daugiau šviesos ir taisybės! Tesinaudoja visi pakol kas taja, nors suvaržyta, savo spauda; teskaito gerus katalikiškuosius laikraščius ir knygas savo prigimtojo kalboje. Kaip augščiau išsitarimai, spauda yra įrankiu, turinčiu didelę galybę savųjų tiesų apgynime, yra didžiai priešams paojunga. Butų nelaimė tai tautai, kuri nesuprastų tojo įrankio galingumo, šiuose laikuose taip pigiai įgyjamo.

Tiktai tokią tautą mes šiandien vadiname tikrai civilizuota ir apsišvietusia, kuri turi ir skaito kuodaugiausiai knygų ir laikraščių, kurios kuodaugiausiai šanarių yra mokančiųjų skaityti ir rašyti. — Iš tos kėrtės žiurint mūsų tauta yra žymiai atlikusi užpakalyje. Tatai reikia stengties, kad kitas tautas greičiau pavijus. O kitaip nesugebėsime pavyti, jeigu mūsų viengėčiai, kur tik jie randasi, ar Lietuvoje, ar Amerikoje, ar kur kitur, nesinaudos savosios spaudos atgavimu nors ir nepilnoje šių žodžių prasmėje; jei nenumylės jos ir neskaitys, jei pagali, nesupras jos galybės ir svarbumo rolės, kokią ji pastaraisiais laikais atlieka žmonių gyvenime ant žemės. — Tatai drąsiai visi pirmyn!

Kuomet tai gerai įsidėmėsimė į širdį ir stengsimės elgties sulyg sąžinės ir proto balso kaslink mūsų priedermių prie savosios spaudos, tuomet ir toji balandžio 30-toji diena išrodys mūsų akyse svarbesnė, kaip diena, kurioje lietuviai atgavo dalį ginklo, kuriuo prie gerų norų gali savo tėvynę apginti nuo neteisėingų svetimačių užsiuolimų, išblaškyti šalyje tamsybes ir įvykdinti joje laime.

Kebų Raganius.

Pinigai — tai viskas.

Jokūbas. Sveikas-drūtas, prieteliai! Oi, kaip seniai matėvosi! Ale ko tu taip nuiludęs? lyg žemes pardavęs.

Lukošius. Duok pakajų. Trečia diena, kai savo mylimąją pačią ten palaidojau; likau vienas su trejetu mažutėliu. Oi!... sunku...

Jokūbas. Didelio daikto — pati numirė. Gausi kita, da su pinigais. Ale ot, man, tai čysta bėda! auro poros šimvertą kumelę išvedė.

Sus. Liet. R.-K. A. Reikalai.

26 Seimas S. L. R. K. A. atsibus Baltimorės mieste, gegužio 30, 31 ir 1 birž. Kuopos gali siųsti delegatus kaip ir pereitais metais, t. y. nuo 20 iki 50 narių vieną delegatą, nuo 50 iki 100 du delegatų. Jei kuopa turi mažiau kaip 20 narių, delegatų siųsti negali, bet ji gali susidėti su kita maža kuopa ir sudarius reikalaujamą skaitliu, gali vieną delegatą siųsti.

Seimas prasidės su šv. Mišiomis šv. Jono Krik. lietuvių bažnyčioje. Visi broliai delegatai meldžiami atvykti ant šv. Mišių. Po Dievmaldybei prasidės seimas po bažnytinėje salėje ant kampos Paca ir Saratoga gatvių. Kuopų sekretoriai yra meldžiami kuotrupiausiai surašyti kuopų nutarimus ir norus. Delegatų mandatai turi būti atskirium nuo įnešimų parašyti. Skyrium paduoti mandatus ir skyrium įnešimus. Įnešimuose neturi būti užgauliojimų ir burniojimų. Delegatai meldžiami yra pasirengti ir turėdami laiko apsvastyti savo kuopų įnešimus, kad per seimą galėtų juos gerai išaiškinti. Tevadovauja mums viena prakilni mintis: Sus-mo labas.

Te gyvuoja lietuvių katalikų Sus-mas!

Su pagarba

Jonas Rikteraitis,
S. L. R. K. A. pirmsėdis.

XXVI "Seimas" S. L. R. K. A., atsibus mieste Baltimorėje, Md.

Prasidės 30-tą dieną gegužės, 1911 m. ir trauksis 3 dienas.

Antrašas į "Seimą" laiškas ir telegramams geriausiai tiks klebonija, nes ir Seimo sesijos bus laikomos ten jau šalia. Taigi šitaip: Rev. J. Lietuvnikas (arba Seimo pirmininkas), 308' N. Paca St., Baltimore, Md.

No. 20-tame "Draugo" pagarsintas 13-tos kuopos komisijos Seimo programą išrodo man nepilnas. 1) nėra pagarsinta, kokiame mieste turės atsilikti tas Seimas; 2) nėra paduotas tikras antrašas laiškas ir telegramams laike Seimo. Tiesa, paminėta kampas Paca ir Saratoga gatvių, bet ten keturi kampai yra; 3) nėra kunigo vardo komisijoje Seimo rengimo. Nors kunigas nedalyvavo svarsty mu susirinkimuose, bet jis pilną tiesą davė komisijai ir užkvietė J. M. E. J. kardinolą. Tai reiškia, kad kunigas yra prielankus Seimo rengimui, o kaip jo vardo nėra, tai kitų miestų lietuviams katalikams išrodo, jog kunigas neprielankus katalikiškam Seimui.

Sanaris.

109 kuopa New Britain, Conn., laikytame berniakiname susirinkime 9 d. balandžio 1911 m. nutarė paduoti 26 Seimui savo nutarimus apsvarstymui.

1) Nutarta padidinti vaikų skyriaus posmertinę šitaip: nuo 2 metų iki 6 metų palikti po senovei, tai yra 30 dolerių posmertinės, o nuo 6 metų iki 12 vietoj 75 dolerių pakelti iki 125 dolerių posmertinės.

rių posmertinės.

2) Nutarta, jei gausim organą už tą pačią mokestį tai palikti "Draugą", bet jeigu padidintų mokestį, tai į jo vietą paimt už organą "Kataliką".

3) Nutarta, kad iškurti kojų kuopoj knygynus, kur būtų reikalaujami, ir tam tikslui kad Seimas paskirtų bent 3,000 dolerių knygų spaudinimui.

4) Nutarta inkurti tautišką koloniją laikymui našlaičių ir šiaip brolių tautiečių, kurie priguli prie Susivienijimo L. R. K. A., o pasenę, ar sveikatos netekę, neturėtų kur pasidėti.

Toliaus nutarta paklausti Centro valdybą, kodėl ji nepaduoda kuopoms nuo savęs jokių užmanymų apsvarstymui pirma Seimo. Dabar išrodo, kad mes Centro valdybos kaip ir neturime. Centro valdybos priedermė paduoti kuopoms šį bei tą veikti, ypač prieš Seimą. Kuopos turėtų iš tarpo savęs paskirti kandidatus į Centro valdybą; pas mus bet to visai negirdėt; Seimas, girdi, viską nuspręs ir pabaigti reikalai.

Šiuos visus nutarimus 109-tos kuopos S. L. R. K. A. visi nariai vienbalsiai nutarė pagarsinti per organą ir kad Seimas apie tai svarstyti.

Šiuomi liudija 109 kuopos valdyba:

Pirminin. M. Novardauskas, Raštininkas Pr. Mikniavičė, Izdininkas V. Jurša.

Garsinant Seimo programą įsiskverbė klaida. Koncertas bus ant Germania Maennerchor Hall, o ne ant Bermania Maennerchor Hall.

S. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

Jonas Riktoraitis, prez.
67 James St.,
Waterbury, Conn.

Kaz. Vaškevičė, vice-prez.
186 Jefferson St.,
Newark, N. J.

Kaz. J. Krušinskas, sekr.
457—17th st.,
Brooklyn, N. Y.

Ant. Danisevičė, kas.
630 W. Centre st.,
Mahanoy City, Pa.

Kasos globėjai:

Juoz. Vasiliauckas,
112 N. Greene st.,
Baltimore, Md.

Kun. M. Pankauskas,
445 Park Ave.,
Bridgeport, Conn.

Kun. V. Vizgirda, knygmu.
190 S. Meade st.,
Wilkes-Barre, Pa.

dvasiškas vadovas,

Kun. M. Pankauskas,
445 Park Ave.,
Bridgeport, Conn.

SVARBU ŽINOTI.

Turime atspaudę šv. Rožančiaus tajemnyčias. Peniolika tajemnyčių kainuoja 10 centų. Kalbantieji Gavenioje rožančių tepasirupina parsitraukti tajemnyčias. Adresuokite:

"Draugas"
314 E. Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Užsirašykite

"Drauga,"

VARGONININKŲ REIKALUOSE.

Neperseniai p. Strumskis "Drauge" pajudino vargonininkų klausimą. Jisai nurodė, kad dauguma vargonininkų neatsako savo profesijos užduočiai ir padavė sumanymą visiems lietuviškų parapijų aktuališkams vargonininkams suvažiuoti savo reikalų aptarimui.

Pilnai pripažįstu suvažiavimo reikalingumą. Mums turi daug dalykų rūpėti: vienodumas giesmių lietuviškose bažnyčiose, išsibulinimas giesmėse ir dainose, vedime choro ir rengime teatrų ir t.t.

Suvažiavus ir pasidalinus savo įgytomis muzikos srityje žiniomis, kaip teoretiskomis, taip praktiskomis, daug daiktų mums paaiškėtų, nemaža pasimokytumėm.

Vargonininkų susibendravimas padėtų išsibulinti mums mūsų profesionalškume, o išsibulinus lengva padaryti antrąjį žingsnį pirmyn, t. y. pagerinti vargonininkų buvį. Pirmojo neįgiję, antrojo neatsieksime. Tatai suvažiavimas reikalingas.

Bet mes esame neturtingi ir nelengva kelioms dienoms išvažiuoti. Taigi, draugai, pasinaudokime proga! Štai Baltimorėje gegužio 30 ir 31 dienose atsibus S. L. R. K. A. seimas. Paprastai į seimus atvyksta keleta vargonininkų—delegatų. Pasirupinkime, kad mus išrinktų Sus-mo kuopos į delegatus ir keliaukime, kuriems aplinkybės pavels, į Baltimorę.

Aš skiriu antrosios seimo dienos vakarą, gegužio 31 d., pirmamjam dūdorių susirinkimui. Tą vakarą nepabaię, antrytojas galėsime toliau savo reikalus svarstyti. Pasidalysime mintimis, užmegsime organizacijos pradži, išrinksime komitetą.... Bus tatai jau padėtas pamatas tolesniam darbui.

Jei šia proga nepasinaudosime, tai niekad vargonininkų suvažiavimo ir neįvykdysime. Į Baltimorę, į Baltimorę, draugai!

Su pagarba

Juozas Stulgaitis,
Wilkes-Barrės lietuvių vargonininkas,
40 Sylvanus st.,
Wilkes-Barre, Pa.

PAKVITAVIMAS

Liet. Inform. Biuro.

Miela man yra išreikšti šiuomi nuosirdų ačiū Liet. Inform. Biuro vardu kun. J. Misiui, kun. A. Jurgučui, kun. M. Auguliui, kun. J. Petravičiui, paaukavusiems L. I. B. 20 dol.

Teisybė, jog mūsų tėvynė apieista, visų užmiršta, kaip man rašo savo laiške viršminėtos ypotos, nieks jos neužstoja, platusai pasaulis apie ją (Lietuvą) nežino... Jus įsteigtas L. I. B., toliau rašo, yra labai reikalingas, naudingas ir palaikytinas. Pritardami iš širdies L. I. B. aukojame jojo palaikymui 20 dol., po penkinę kiekvienas.

Matyt ir anapus vandenyno plaka mylinčios tėvynės širdis, pasirušusios gelbėti mus' tėvynę iš vargų ir kelti jos vardą iš nežinios.

Juozas Gabrys.
41, Bd Batignolle
Paris.

P. S. Aukotojai irrašyti L. I. B. narių-rėmėjų skaiti.

Katarinka.

PRANEŠIMAS.

Lietuvių Informacijos Biuras nusprendė dalyvauti šią vasarą tautų kongrese Londone.

Ruošiamas tam tikras memorandum'as prancūzų ir anglų kalbose, apie lietuvių nuo kitų tautų skirtingumą, Lietuvos praeitį ir dabartinį jos padėjimą.

Memorandum'o turinys bus kiek vėliau apskelbtas.

L. J. B.

Keliones lispudžiai

Laike sumos vietinės mokytojų seminarijos mokiniai gražiai giedojo.

Po pietų, pasinaudodamas, kad eina iš Kauno automobiliai, iškeliavau į Marijampolę, o iš tenai pas tėvus. Jau jaučiau, kad man laikas į namus traukti, bet dar turėjau atlankyti Krokėlaukyje kun. A. Dailidę, tatai pasiskubinau tenai nuvykti. Krokėlaukyje mažai radau naujo, jei bent tą, kad jau senovės pažįstamų čionai neradau. Taiso čionai bažnyčios stogą ir stato naują gražų vikariją. Kunigo klebono gražiai priimtas, pasiviešėjau pas jį ir skubinausi vėl atgalios į Vidgirėlius pradėti rengties į kelionę Amerikon. Išvažiuojant iš Amerikos, senelis Tadas Bartoševičius meldė mane, idant nuvažiuočiau į Simną ir parvežčiau jam nuo Simno kapinių žemės. Aš, sako, liepsi tas žemes idėti sau į grabą, tat silsėsiuosi, kaip savo tėvynėje. Žinoma tokiam meldimui tu rečiau užgana padaryti, todel nuvažiuavau į Simną, o kad sužinojau kunigų namie nėsant, nuėjau tiesiog ant kapinių ir pasiėmęs iš tenai žemės, grįžau namo. Dabar jau tikrai pradėjau rengtis į kelionę, sukviečiau tat savo artimesnius giminius ir artimesnius kunigus į Vidgirėlius pas savo tėvus ir tenai su visais atsisveikinęs, ir trečią dieną leidausi Amerikon. Tėvai, brolis ir seseris su savo vyrais mane palydėjo į Marijampolę. Čionai motina daug ašaru išlėjo, kada reikėjo jau visiškai skirties, bet mane mano reikalai traukė į Ameriką ir, nežiurėdamas motinos ašarų,

turėjau su visais skirties. Į Eydtkunus atkeliavęs, dažinojau, kad man sunku bus gauti laivakortę, tačiau tikėjau Berline tą kliučių nerasti. Kitaip vienok pasirodė — ir čionai tą patį išgirdau, kaip ir Eydtkunuose. Vaikščiojau iš vienos agentūros į kitą, telegrafavau ir telefonavau į įvairias vietas, bet viskas veltui, laivakortės niekur negalėjau gauti, jei bent trečia klesla norėčiau plaukti. Galutinai gavau laivakortę pirmos kleslos ant Antverpo, Red Star Linijos, bet tik už 10 dienų da laivas išplaukia. Žinoma, man niekas daugiau neliko, kaip tik imti tą, ką gaunu, ką aš ir padariau. Bet da turėjau 10 dienų laiko, kas man tada liko daryti? Kur dingti? Apžiūrėjęs tada per tris dienas Berliną, leidausi į Londoną kun. Matulaitį atlankyti. Smagu yra važiuoti, kada kas kartas ne tik vieta mainosi, bet ir viešpatystė. Pervaziavęs tikrą Vokietiją, radausi Westfalijoje, o paskui Holandijoje ir pabaigtinai, plaukęs 6 adynas laivu, išlipau ant Anglijos kranto. Paskui pavažiavęs adyną traukiniu, atsiradau Londone. Kupigo Matulaičio adreso neturėjau, pirmiausias tat buv klausimasis, kaip jį rasti. Mėginau rasti jo adresą telefonų knygoje, bet pasirodė, kad Londono lietuvių klebonas tokių daiktų, kaip telefonas savo namuose neturi. Klausiausi tada kur aš galiu gauti City Directory ir tada nurodijo man eiti į artimiausią hotelį. Tenai radau knygą, bet joje negalėjau rasti lietuvių bažnyčios, nusprendžiau tat važiuoti pas lenkų kunigą ir tenai išsiklausti, kur gyvena lietuvių kunigas. Paėmiau automobilį, ir papasakojęs vežėjui, kad aš noriu rasti lietuvių kunigą, leidausi tolyn. Pavažiavęs mano vežėjas kelias gatves, pradėjo mane klausinėti, kaip toji bažnyčia išrodo. Aš jam atsakiau, kad, norint šiek tiek žinoti miestą, bet, juogei Londone jau seniai buvau ir tos bažnyčios da nebuvo, aš visiškai nežinau kaip jį išrodo, bet daleidžiu, kad turi būti kokia menkutė.

"Aš, sako, žinau čionai kokių svetimtaučių bažnyčia, važiukime pažiūrėti". Aš pristojau ir už kelių minučių sustojome prieš kokį namą, kuris man išrodė ant kokio tvarto. Vežėjas sustojo ir liepė man eiti pažiūrėti į vidurį, nes tai yra bažnyčia. Buvo tai Nedėlios rytas, todėl durys buvo adaros ir aš, į vidurį inėjęs, pamaciau besimeldžiančius žmones ir kunigą klausantį išpažinties. Laukiau, kad kunigas pabaigtų tą penitentą ir ketinau eiti paklausti ar karta jis nežino, kur yra lietuvių bažnyčia. Ilgai laukti ne reikėjo, kunigas išsitiesė ir aš su nusistebėjimu pamaciau, kad tuo išpažinties klausytoju ir yra pats lietuvių klebonas, kunigas K. Matulaitis. Bučiau velijęs rasti jį kokiame puikioje bažnyčioje, tačiau ir dabar džiaugiamasi, kad taip netikėtai radau. Pas kunigą Matulaitį likau per ištisą savaitę, o per tą laiką prisiziūrėjau Londonui ir jame gyvenantiems lietuviams. Tėčiau apie lietuvius daug rašyti negaliu. Gyvena jie visi gana vargingai. Juogei užsilaikymas čionai daug pigesnis negu Amerikoje, todėl ir lietuviai šiaip taip išminta, kitaip, už gerą uždarbį laikydami, jeigu kas uždirda 30 shilingų (\$7.50) per savaitę, labai daug turėtų vargti. Kaip visur, taip ir čionai lietuvių tarpe yra ištvirkėlių, bet visgi daugiau yra gerų žmonių. Tie ištvirkėliai tai yra putos, kurios ant skaniausių gerimų atsiranda. Ant skaisčiausio veido atsiranda negražūs puškai ir biaurios šunvotės. Londono geriejie lietuviai laikosi gražiai kruvos ir klauso savo dvasiško vadovo, todėl jau turi bažnytelę, kurią nori griauti, o ant jos vietos statyti gražią, naują bažnyčią. Turi savo klibą, kur nedėdieniais susirinkę, gražiai pasilinksmina. Dieve jiems padėk ir toliaus gražiai gyventi, kad kuoveikliausia turėtų savo gražią bažnyčią ir kleboniją. Greit to sulauks, jei savo kunigo klebono klausys.

Kunigas Matulaitis ne tik mane gražiai priėmė, bet da išvaikščiojo su manim po visas žymesnes miesto vietas, už ką jam esu labai dėkingas. Ir miestą geriau pažinau ne pirmiausia žinojau ir

laiką smagiai praleidau. Ir nesijutau, kaip prabėgo toji savaitė ir man jau reikėjo toliau į kelionę leistis. Subatos sulaukęs rengiausi ant laivo. Mano laivas, Kroonland, White Star Linijos, išplaukia iš Antverpos, Belgijoje, bet stoja Dover, Anglijoje, todėl man nereikėjo toli keliauti ir Subatoje, 1 d. spalio, antrą valandą popietį, kunigo Matulaičio palydėtas, atvažiavau ant stoties, kur išsipirkęs bilietą ir atsiveikinęs su kunigu Matulaičiu, leidausi į Dover, idant tenai septintą valandą vakare sėsti ant atplaukusio iš Antverpos laivo. Lipdamas į vagoną, paklausiau ar man kur nereiks mainyties, o gavęs atsakymą, kad tai yra trukis, einantis tiesiog į Dover, ramiai sau užėmiau vietą ir džiaugiuosi, kad gavau gerą trukį, nes labai greitą, expresinį. Į porą valandų trukis sustojo ant stoties "Dover Priory" ir labai trumpai pastovėjęs, leidosi toliau, o aš laukiau, kada dabar bus tikra Dover stotis, kur ir man reiks išlipti. Trukis ėjo per miestą, bet umai įlindo į tunelį ir kada iš jo išvažiavome, pamatė, kad jau mes esame laukuose. Dabar nusimaniau ir paklausiau šale manęs sėdinčio keliauninko ar tuojaus bus Dover. Tasai į mane žingėdžiai pažūrėjo ir tarė: "jau mes pervažiavome Dover". Perstatykite dabar sau mano padėjimą. Trukis ėjo nestojęs dvi valandas, tai ir dabar gali tiek eiti ir aš, net gavęs tenai tuojaus trukį, galiu sugrįžti į Dover tik ant aštuntos valandos, kad tuo tarpu mano laivas išplaukia lygiai septintą valandą. Klausiau savo kelionės draugo ar jis nežino, kada trukis sustos, bet jis man ant to nemokėjo atsakyti, pakilau tat nuo sėdynės ir bėgau įieškoti konduktoriaus. Antrame vagonė jį radau ir papasakojau jam viską, kas su manim atsitiko ir kas da atsitikti gali. Jisai pakraipė galvą ir tarė: "that's too bad", tečiau galutinai išderėjau nuo jo, kad ant pirmutinės stoties jis sustabdyt truputį trukį, o kad aš greitai iš vagono iššokčiau. Ar tuojaus gausiu trukį konduktorius nežinojo. Sugrįžau tat į vagoną ir, pasiėmęs visus savo daiktus, laukiau, kada toji stotis bus. Į porą minučių trukis pradėjo stoti, o aš, nelaukdamas visiško sustojimo, šokau iš vagono ir laimingai radausi ant platformos. Konduktorius mostelėjo man ranka ir nuplėškė toliaus, o aš, į visas puses apsidairęs, pamatė, kad esu laukuose ant kokios mažiukės stotelės, Martin's Mill. Stoties žmonės, pamatę tokį netikėtą pasażierių, artinosi prie manęs, o aš jau išstolo pradėjau šaukti: "kada yra trukis į Dover?" Už penkiolikos minučių skambėjo atsakymas. Griebiausi tada už laikrodėlio ir pamatė, kad da šeštą valandą busiu atgalios Dovere. Džiaugsmas mano buvo neapsakomas. Skubinau pirkti bilietą, ir kada trukis atėjo, laimingai sugrįžau į Dover. Idant vėl kokios klaidos nepadarė, idant suprasti, kokių būdu aš pervažiavau per Dover, pradėjau klausinėti konduktoriaus ir sužinojau, kad Dover yra dvi stoties, bet ne visi trukiai ant abiejų stoties stoja. Pirmasai manasai trukis stoties tik ant vienos stoties, pradžioje miesto ir

todėl aš, neatvažiuavęs ant tikros stoties "Dover", nuvažiavau sau toliau, tik laimė, kad da spėjau sugrįžti. Turbut kolei gyvas busiu, tai vis atsiminsiu, kad pirmutinė stotis už Dover yra "Martin's Mill". Atsiradęs Dover, skubinau prie laivo, idant čionai vėl da kokia klaida nebūtų. Laivas pasivėlino ir tikiai apie aštuntą valandą pamatėme istolo daugybę besitartinančių priemur žiburių ir supratome, kad tai laivas, bet jis prie krašto neplaukė, tik mus prie jo privežė ant kito laivelio. Atsiradęs ant laivo, skubinau rasti savo kajutą. Turėjo būti dvieje, bet, kaip tai atsitiko, kad mano kelionės draugas, jokios žinios kompanijai nedavęs, neatvažiavo, todėl aš tik vienas likau. Iš to, žinoma, turėjau džiaugsmą, bet greitai jis į nuliudimą pavirto, kada apsižiūrėjau, kad mažoji valizukė, kurioje turėjau visas lauktuves susidėjęs, kur dingio. Pasakiau tuojaus valdybai, bet viskas veltu. Turėjo ją pavogti mažesniojo laivo tarnai, kada visus pasażierių daiktus nešė ant didžiojo laivo. Pusiau po aštuonių apleidome Dover. Oras gražus, dangus žvaigždėtas, marios romios. Šaukia ant pietų. Einu greitai, nes jau ir alkanas esu ir noriu pamatyti, kaip tenai yra. Juogei jau ant laivo buvo po vakarienės ir tik tie dabar valgė, kurie Dover išėjo, vietų prie stalo mums neskyrė.

Ant rytojaus, kada atėjau pusryčių, jau radau paskirtą prie stalo vietą, šale kapitono. Pirmąją klesą važiavoja 172 pasażieriai. Viskas gražiai parėdyta, tečiau Rosijos linija man geriau patiko. Tenai visi keliauninkai tartum priguli prie vienos šeimos, vienas su kitu šnekasi, vienas kitam ką nors pasakoja, laikydamas vienas kitą už kelionės draugą. Čionai per visą laiką nieko nepažinau ir labai mažai mačiau draugiškumo. Su kapitonu, norint greta prie stalo turėjau vietą, mažiūsi tik du sykiu, o kalbėjau vieną. Žinoma, be draugijos buti per devynias dienas, tai ir nuobodumas žmogų apima ir gali buti tame buvo visa priežastis, kad man šita kelionė nubodo. Tečiau ją atlikau laimingai ir tikiai, juogei porą dienų turėjome didelių miglų ir didelio vėjo, pasivėlinome viena diena su atplaukimu į New Yorką. Utarinke, 11 spalio, laimingai atplaukėme į vietą ir su džiaugsmu skubinau apleisti laivą. Troškau pamatyti savo namus, savo draugus, savo parapijonus ir viską. Pirmiausiai patiko mane mano draugai, o paskui vakare prieš namus patiko parapijonai su labai didele iškilme, nes su įvairių spalvų žiburiais, vėliavomis, muzika ir geromis širdimis, turėdami už savo vadą mano vietininką kun. S. Remeiką. Tokio pasitikimo nesitikėjau, tatau tuo meileis jis man buvo. Pasveikino mane parapijonai kaip tik aš parvažiavau, išsiųstu man pirma automobilium. Atvažiavus muzikanai užgrievė maršą, šimtų parapijonų rankose sutrėskė už žiburių žibintuvai ir įvairios spalvos faierverklai, ant plečiaus pasidarė šviesu kaip dieną, o aš šaukia kiek pajiedamas: "sveiki druti! sveiki druti!" ir išliptis iš automobilio, visų ap-

CHARLES DICKENS. OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

jis to neužsipelno!" "Kur tas ponas?" "Štai jis, jau ateina!" "Praleiskite poną!" "Ar tai šitas vaikas, tamsta?" "Taip?"

Oliveris gulėjo visas purvinas ir apdulkėjęs, kraujas bėgo jam iš burnos. Da neapalpęs, jis žiūrėjo pastirusiai ant apstojusios aplinkui minios, kuri tuosyk urėdėskai praleido poną ir pastumė jį prie vaikišio.

— Taip, — tarė ponas. — Man nesmagu, kad tai tas pats vaikas.

— Nesmagu! — sumurmėjo minia. — Matyt, čia geras paukštis.

— Nabagas! — tarė ponas. — Jis sužeistas.

— Tai aš jį sužeidžiau, — tarė didelis nerangus vyras, prisitinęs. — Aš jį patį sykį žiebiau jam su kumščiu į snukį. Aš jį pagavau, tamista.

Tą sakydamas žmogus dalytėjo savo kepurės ir išsišiepė, tikėdamasis ką nors gauti. Bet ponas pažiūrėjęs ant jo su pasibaurėjimu, apsidairė, lyg norėdamas pats pabėgti, ką jis gal butų padaręs ir butų sukėles antrą vyti; bet tuosyk pribuvo policijantas (kurs tokiuose atsitikimuose paprastai ateina paskiausia) ir pagriebė Oliverį už apykaklės.

— Stok! — paliepė jis šiurkščiai Oliveriui.

— Tai ne aš, tikrai ne aš, pone. Tikrai, tikrai, tą padarė kituodu vaiku, — tarė Oliveris, meldžiančiai suketęs rankas ir dairydamsis aplinkui. — Juodu čia turi buti.

— Ne, čia jų nėra, — tarė policijantas. Jis norėjo pasityti, bet nežinodamas pasakė teisybę, nes Sukčius ir Bates nelaukė galo ir smuko į pirmąjį kiemą pakeliui. — Kelkis greičiau!

— Neužgaulk jo, — tarė ponas gailėstingai.

— O, aš neužgauliu, — tarė policijantas, perplėšęs ant pečių Oliverio jupukę, prirodymui, kad sako teisybę. — Eiva, aš tave pažįstu, tas nieko negelbės. Ar stosi sykį ant kojų, tu mažas velniuk?

Oliveris, kurs vos galėjo pasijudinti, surinko visas pajiegas ir atsistojo, ir bematant buvo velkamas už apykaklės gatve. Ponas ėjo šalia policijanto, ir tie iš minios, kurie pralenkė Oliverį, traukė pirma jo, kartas nuo karto atsigrįždami. Vaikai triukšmingai šukavo, ir taip visi traukė prie policijos stoties.

XI.

Čia kalbama apie p. Fangą, policijos viršininką, ir suteikiama mažas vaizdelis ganapadarymo teisybei.

Prasikaltimas papildyta apygardoje ir visai artimoj kaimynystoje labai garsios policijos stoties. Minia turėjo smagumą lydėti Oliverį tik per dvi ar tris gatves iki vietai, vadinamai Avino kalnu, kur pro žemus vartus nuvedė jį į purviną kiemą, ir iš ten pas atbulines duris, tiesiog į vietą augšausios teisybės atlikimo. Inėjus jiems į mažą išgrįstą kiemą, pasipainiojo stambus vyras apžėlusiu veidu ir raktų pundu rankose.

— Kame dalykas vėl? — paklausė tasai žmogus.

— Mažas paukščių medėjas, — atsakė policijantas laikydamas Oliverį.

— Tamista esi žmogus, kurį jis apvogė? — užklauso vyras su raktais.

— Taip, tai aš, — atsakė ponas, — bet aš neesmi itikintas, ar šitas vaikas ištraukė skpetaję. Aš... aš... nelabai norėčiau vartyti tą dalyką tolyn.

— Jau dabar turite eiti pas magistratą, — atsakė tasai. — Jo malonybė bus liuosas į pusę minutes. Nagi, jaunais korike!

Taip buvo užkviestas Oliveris ineiti pro duris, kurias tas atrakino ir kurios vedė į murinę kamaraitę. Čia jį iškrėtė, ir nieko neradę, užrakino. Ta kamaraitė, sulyg didumo ir išvaizdos, buvo panaši į paprastą kelnorę, tik nebuvo taip šviesi. Ji buvo neapsakomai purvina, nes tai butą panedėlio ryto, ir joje nuo subatos vakaro buvo uždaryti šeši girti žmonės, kuriuos paskui uždarė kur kitur. Bet tai mažmožis. Musų policijos stotis, kur už mažiausią prasikaltimą uždaroma vėrus ir moteris, yra tokiais mėšlynais, kad joms palygintos Newgate stoties, kur laikomi baisiausi ismetos, paskui pasmerkti mirėiop, — galėtų vadintis tikrais palociais. Kas apie tai abejoja, tegul jas sulygina.

Kada raktas apsisuko spynoje, tai senis ponas buvo beveik taip nusiminęs, kaip ir pats Oliveris. Atsidusėjęs jis pažiūrėjo ant knygos, kuri buvo nekalta priežasčia to viso sumišimo.

— Ant to vaiko, veido atsimuša kažinkas tokio, kas mane sujudina ir užima, — kalbėjo pats sau senas ponas, išlėto eidamas šalin, giliai užsimastę ir pridėjęs knygą prie smakro. — Ar jis nekaltas? Taip išrodo. Vienok, sušuko senis, staiga atsistojęs ir žiūrėdamas į viršų. — Ant mano sielos! Kur aš mačiau panašias akis?

Pamastęs valandėlę, senis nuėjo į užpakalinę kamaraitę, įeinamą iš kiemo. Ten atsėdėjęs kampe, pervarė per atmintį visą eilę veidų, ant kurių ilgas laikas užleido tamsią skarą. — Ne, — tarė antgalo senis, pakratęs galvą. — Tai turi buti vaidintuvė.

Perdumojo da sykį. Visus paveikslus statė prieš akis, ir nelengva buvo atidengti skarą, kuri juos slėpė nuo taip seniai. Ten buvo veidų draugų ir priešių; kiti visai beveik nepažįstami skverbėsi iš minios; buvo ten veidų jaunų, žydinčių mergaičių, kurios dabar jau buvo senos moters; buvo ten veidų, kuriuos kapai jau atmainė, bet kuriuos

mintis, galingesnė už kapus, da vis rėdė jaunumui ir grožybe, ir priminė akių žvilgėjimą, juoko linksmumą ir sielos šviesumą, kurs pamušęs molinę plūtą, šypsojosi iš po žemės. Svajonė tą viską atmainė ir iš žemės ištraukė šviesius paveikslus, kad jais parėdžius takas į dangų.

Vienok senelis tuose atminimuose negalėjo susekti nieko panašaus į Oliverio veidą. Atsidusėjo tik, sukėles tiek atminimų, ir budamas iš prigimties laimingų ir berupiesties, įkniubo vėl į lapus užimančios knygos. Pabudino jį sargas su raktais, dalytėjęs jo peties ir užkviets jį eiti paskui save į kanceliariją. Senis sparčiai užvožė knygą ir tuoj buvo stątytas prieš didę ypata garsaus p. Fango. Kanceliarija buvo priešakiniam kambaryje su užtvirta siena. P. Fango sėdėjo už grotelių augštesnėje vietoje. Vienam kambario šone duris buvo pavidale medinės plunksnos ir kurią jau tapo išpraustas drebantis iš baimės mažas Oliveris.

P. Fango buvo tai liesas, ilgų strėnų, stataus kaklo, vidutinio ugio vyras, nedideliu skaitliu plaukų, kurie laikėsi tik ant pakaušio ir šonų jo galvos. Jo veidas buvo šiurkštus ir labai raudonas. Jei jis iš teisybės neturėjo papročio gerti daugiau ne kaip reikia, tai lengvai galėjo apskusti savo veidą už apšmeižimą ir gauti didelį atlyginimą.

Senasis ponas linkerėjo su pagarba ir prisitinęs prie magistrato stalelio, tarė su guodone, atsakančia šioms žodžiams: "Štai, tamista, mano vardas ir antrašas". Paskui žengė porą žingsnių atgal ir kitu mandagiu linkerėjimu laukė užklauso.

Kaip tyčia atsitiko, kad p. Fango buvo beskaitas įžanginį laikraščio straipsnį, kuriame buvo kalbama apie paskutinę jo ištarmę, ir jis pats jau tris šimtus penkioliktą sykį buvo pavedamas ypatingai atminčiai viešpatystės sekretoriaus naminio departamento. Taigi buvo blogame upe ir pažiūrėjo piktai šnairuodamas.

— Kas tamista esi? — užklauso p. Fango.

Senis ponas su nekuria nuostaba parodė ant savo kortelės.

— Urėdinke! — tarė p. Fango, paniekinančiai pastumęs šalin kortelę drauge su laikraščiu, — kas per vienas tas žmogus?

— Mano pravardė, tamista, — atsakė senis ponas, kalbėdamas, kaip ponui pritinka, — mano pravardė, tamista yra Bronlow. Daleiskite man paklausti pavardės magistrato, kurs tyčia užgauna gerbiama ypata, esančią po įstatų priedanga.

Pasakęs tai, p. Bronlow apsidairė aplinkui, lyg jieškodamas žmogaus, kurs suteiktų jam tą žinią.

— Urėdinke! — tarė p. Fango, trenkęs laikraštį į šalį, — koks yra skundas prieš šitą žmogų?

— Prieš jį nėra jokio skundo, jusų malonybė, — atsakė policijantas.

— Jis pats skundžia šitą vaiką, jus' malonybė.

Jo malonybė žinojo tą labai gerai, bet tokiu būdu smarkiausia galėjo užgauti.

— Skundžia vaiką, — šitaip? — tarė p. Fango, paniekinančiai apžiūrėjęs poną Bronlow nuo galvos iki kojų. — Prisaikink jį.

— Prieš prisiegsiant aš turiu maldauti ištarti vieną žodį, — tarė p. Bronlow; — butent, kad aš, be šito šiandieninio patyrimo, niekados nebučia tikėjęs...

— Suvaldyk savo liežuvį, tamista! — pertraukė p. Fango.

— Aš nesuvaldysiu, tamista! — atkirto senas ponas.

— Suvaldyk liežuvį tuojaus, kitaip išmesiu tamstą iš ofiso, — tarė p. Fango. — Esi priešgina ir nemandagus žmogus. Kaip išdrįsti priešintis valdžiai?

— Ką — sušuko senis, paraudonavęs.

— Prisaikink tą žmogų! — tarė p. Fango raštininkui.

— Neklausysiu nei žodžio daugiau. Prisaikink jį!

Pono Bronlow restybė baisiai sukilo, bet atsiminęs, kad tuom gali tik užkūsti Oliveriui, jis suvaldė savo jausmus ir davėsi prisaikinti.

— Dabar, — tarė Fango. — Koks skundas prieš tą vaiką? Ką tamsta turi pasakyti.

— Aš stovėjau ties knygynu, — pradėjo p. Bronlow.

— Suvaldyk savo liežuvį, tamsta! — suriko Fango.

— Policijante! Kur policijantas?

— Štai, prisiekdink šitą policijantą. Nagi, policijante, kaip ten buvo?

Policijantas atsakančių nusižeminimu pranešė, kaip jis suėmė Oliverį ir kaip jį iškrėtęs, nieko nerado. Tiek tik jis žinąs apie tai.

— Ar yra liudininkų? — užklauso p. Fango.

— Nėra, jus' malonybė, — atsakė policijantas.

P. Fango tylėjo keletą minučių, ir staiga atsikreipęs į skundiką tarė didžiai iširdęs:

— Ar tamista išdėstysi savo skundą prieš šitą vaiką, ar ne? Esi prisiekdintas. Taigi jei stovėsi ten atsakydamas duoti kokį nors prirodymą, aš nubausiu už išniekinimą sudo; aš per...

Per ką ir kaip, nieks negal žinoti, nes raštininkas ir sargas tame akimirksnyj garsiai atsikosėjo, prie to, pirmutinis paleido ant grindų sunkų kukį, — tokiu būdu nedaleisdamas niekam užsigirsti tą žodį, — netyčia, žinoma.

Su daugeliu pertraukų ir panaujintų užgavimų, p. Bronlow šiaip taip išdėstė savo bylą; patėmijęs, kad pirmu įspūdžiu jis šoko vytis vaiką, nes vaikas šoko bėgti; ir išreiškė savo nuomonę, kad jei magistratas jam tikės, tai jam išrodo, jog tas vaikas jei neyra tikras vagis, tai bent turi su jais pažinti, ir kad tose aplinkybėse reikėtų pritaikyti visą gailėstingumą, koki įstatai daleidžia.

— Jis jau ir taip yra sužeistas, — tarė senis ponas užbaigdamas. — Ir aš bijau, — pridėjo jis su didžia energija žiūrėdamas į užvarą, — aš tikrai bijau, kad jam negerai.

— O, taip, drįstu pasakyti, — tarė p. Fango pašiepiant čiai. — Stok; nerodyk čia savo špitogelių, tu jaunais valkata; tas nepagelbės. Kuo tu vardu?

Toliaus bus.

„Draugo“ Agentai.

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

K. Strumskas,
190 High st.,
Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievich Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S.
Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavičė, Box 33,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičė,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

P. J. Miller,
Lithuanian Store,
Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas,
2422 W. 69th st.,
Chicago, Ill.

Pranas Smolenskas,
71 Hudson ave.,
Brooklyn, N. Y.

St. Petruskevičė,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
415 Middle st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbonavičė,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podzukynas,
1338 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Dom. M. Andrušionis,
65 Davidson st.
Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas
135 Ames st.,
Brockton, Mass.

B. P. Miškinis,
Box 124, 35 Arthur st.,
Montello, Mass.

F. B. Versocky,
257 So. 33rd st.,
So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban,
Box 239, Lewiston, Me.

Pr. F. Juškevičė,
131 Jackson st.,
Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas,
109 So. 3rd st.,
Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Bell telefonas 422

1902 North Main Avenue.
Scranton, Pa.

Naujas Telefonas 1070—R.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa

Taip-gi turime savo krautuvėje daugybę vosokių maldaknygių ir svietiškų knygu visokiuse kalbose.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
84

6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

tiškai ar laišku, o busi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neišgydoma, neabėjok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir augštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksiu tikrai brolišką ir sąžinišką rodą. Kiekvienas iš atsisaukusiu pas mane atras teisinga daktarišką pagalbą ir pats persitiks.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis inste
gimui našlaičių prieglaudos. Galima gauti pas

tiškai ar laišku, o busi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neišgydoma, neabėjok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir augštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksiu tikrai brolišką ir sąžinišką rodą. Kiekvienas iš atsisaukusiu pas mane atras teisinga daktarišką pagalbą ir pats persitiks.

Godelinas Tamist : „Jogai Tamistas prižadie jma, aš noriečiau
jog Tamista prisikustumei man vysai cykai vėna jusu knyga del vyru.“
Vardas.....

WILKES-BARRE, PA.

IVAIRIŲ IVAIRIAUSIUS DARBUS

DR. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1220 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4, ir nuo 6 iki 8 vakare. Šventadi

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

Bell Phone
4258 D. KENSINGTON.

IVAIRIŲ IVAIRIAUSIUS DARBUS

Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4, ir nuo 6 iki 8 vakare. Šventadi-
niais nuo 1 iki 5 popietį.

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

Bell Phone
4258 D. KENSINGTON.

